

MAAVANEMA KORRALDUS

12.12.2014 nr 1-1/2014/590

Peetri Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1 ja 4 ning haridus- ja teadusministri 12.05.2014 määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteetid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015. õppeaastal“ § 7 lõike 1 ja § 9 lõigete 1 ja 2 alusel:

1. Kinnitan Peetri Kooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud) ning teen õiendi neljandas osas nimetatud ettekirjutused.
2. Kooli direktoril teavitada maavanemat ettekirjutuste täitmisest viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuste täitmise tähtaega.
3. Riikliku järelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste täitmata jätmisel võib maavanem rakendada sunniraha 640 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele või teha haridus- ja teadusministrile ettepaneku koolitusloa kehtetuks tunnistamiseks vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 64 lõike 1 punktile 1.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus või vaide maavanemale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Alo Aasma

Anne Viljat 385 9661
anne.viljat@jarva.maavalitsus.ee

Saata: Peetri Kool
Haridus- ja Teadusministeerium
Kareda Vallavalitsus

ÕIEND HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA PEETRI KOOLIS

I. Sissejuhatus

1. Haldusjärelevalvet teostati Peetri Koolis.
2. Järelevalve alus on „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 84 lg 1, „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 28 lg 1 ning Järva maavanema 08.09.2014 korraldus nr 1-1/2014/424.
3. Haldusjärelevalve eesmärk on hinnata, kuidas on igale lapsele ja õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.
4. Järelevalve viidi läbi 13.10–22.10.2014.
5. Järelevalve teostas Järva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peainspektor Anne Viljat.
6. Järelevalve käigus tutvuti õppeasutuse dokumentatsiooniga ja analüüsiti selle sisu, kontrolliti Eesti Hariduse Infosüsteemis kajastatud andmeid, vesteldi õppeasutuse direktori, kooli ja lasteaia õpetajate ja õpetaja abidega, tugispetsialistidega, õpilastega, õppeasutuse pidaja esindajaga, hoolekogu esimehega, tutvuti õppeasutuse õppe- ja kasvukeskkonnaga, sh õppe- ja kasvatustegevustega, viidi läbi kooli ja lasteaia õpetajate rahuloluküsitlus.
7. Lühülevaade õppeasutusest:
Peetri Kool on munitsipaalõppeasutus; õppeasutuse pidaja on Kareda vald;
aadress: Kesktee 6, Peetri alevik;
õppeasutuses toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles;
õpilaste üldarv: 41;
laste üldarv: 31;
õpetajate üldarv: 14.

II. Olukorra kirjeldus ja analüüs

Peetri Põhikooli ja Peetri Lasteaia liitmise tulemusel alustas 1.09.2012 tegevust Peetri Kool. Järelevalve läbiviimise ajal oli koolis 41 õpilast.

Kooli õpilaste arv on viimase kümmekonna aasta jooksul tugevasti vähenenud: 2005/2006. õa oli koolis 72 õpilast, 2014/2015. õa on 41 õpilast.

Lasteaias oli järelevalve läbiviimise ajal 31 last, moodustatud oli noorem ja vanem rühm. Laste arv rühmades oli kooskõlas „Koolieelse lasteasutuse seaduses“ sätestatud nõuetega.

Haldusjärelevalve läbiviimisel keskenduti kahele valdkonnale – õppeasutuse juhtimisele eesmärgiga analüüsida, kas õppeasutuse juhtimine võimaldab igale lapsele/õpilasele tagada eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õpikeskkonna, ning õpetajate täienduskoolitustes osalemisele ja selle mõjule eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel.

PÕHIKOOL

1) Juhtimine

Õppeasutuse juhtimise analüüsimisel on eesmärgiks hinnata, kas juhtimine võimaldab tagada igale õpilasele eakohase, turvalise ning arendava õpikeskkonna.

Õppeasutuse dokumentatsioon

Kooli põhimäärus

1. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ (PGS) § 66 lg 1 p 8 kohaselt sätestatakse kooli põhimääruses koolitöötajate õigused ja kohustused. Peetri Kooli põhimääruse § 46 kohaselt määratakse personali õigused, kohustused ja vastutus kindlaks töölepingu, ametijuhendite ja töösisekorraeeskirjadega. Haldusjärelevalve käigus tehti kindlaks, et personaliga on küll sõlmitud töölepingud, kuid need ei kajasta kõiki kohustusi ja vastutust, mis suuliste kokkulepetega on töötajatele pandud. Nii näiteks on lasteaiatöötaja ühtlasi kooli huvijuht ja inimeseõpetuse õpetaja, samuti ühel päeval nädalas kooli kokk, kuid töölepingus need ülesanded ei kajastu. Töötaja tööaeg lasteaiarühmas on kokkuleppeliselt asutuse juhiga 27 tundi nädalas, kuid õpetajaga sõlmitud töölepingu kohaselt on tema ametikoha suurus lasteaias 1,0.
2. Kooli põhimääruse kohaselt peavad töötajatel olema ametijuhendid. Haldusjärelevalve käigus esitas direktor järelevalve läbiviijale õpetaja üldise ametijuhendi. Erinevatel õpetajatel on erinevad tööülesanded, kuid need õpetaja ametijuhendis ei kajastu. Vestlusest HEV-õpilaste õppe koordineerija ja huvijuhiga selgus, et tegelikult puudub töötajatel täpne ülevaade oma kohustustest, kuna need on töölepingus ja ametijuhendis sätestamata. Ebamäärasus ametiülesannete osas ei toeta igale õpilasele eakohase, turvalise ning arendava õpikeskkonna loomist.
3. Ebakorrektselt asjaajamist kohtab ka teistes töölepingutes. Näiteks on 1.09.2014 sõlmitud tähtajatu tööleping töötajaga, kelle kvalifikatsioon ei vasta haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud nõuetele. Õpetajale on omistatud pedagoogi ametijärk, kuigi kooli pedagooge enam ei atesteerita. Kuna õpetaja kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, ei oleks saanud teda atesteerida ka varem kehtinud haridus- ja teadusministri määrusele tuginedes. Ühe õpetajaga sõlmitud töölepingus nimetatakse ametijärku, mida tegelikult ei ole töötajale omistatud nõutava kvalifikatsiooni puudumise tõttu.
4. Põhimääruse §-s 56 esitatakse direktori ülesanded. Tegemist on lõpetatud loeteluga, millest on välja jäänud hulk väga olulisi ülesandeid, mis tulenevad PGS-ist ja teistest õigusaktidest. Direktori ülesannete hulgas on nimetatud kooli juhtimise ja arengu seisukohast väiksema tähtsusega ülesandeid (nt kutsub kokku koosolekuid ja nõupidamisi, annab oma pädevuse piires käskkirju, tunnustab ja karistab personali), samas ei kajasta põhimäärus asutuse juhtimise ja arendamise seisukohast olulise tähtsusega ülesandeid (nt arengukava koostamise ja elluviimise eest vastutamine, kooli sisehindamise korra, palgakorralduse põhimõtete ja arenguestluste läbiviimise tingimuste ja korra kehtestamine jms). Õppeasutuse põhimääruses direktori ülesannete lõpetatud loeteluna esitamine ei ole otstarbekas, kuna võib tekitada väära arusaama juhi tegelike ülesannete ja vastutuse osas.
5. Kooli põhimääruse § 61 on õigustühine, kuna 01.09.2013 jõustunud PGS-i muudatustega ei ole õppenõukogu pädevuses enam õppe- ja kasvatus korraldamine ega juhtimiseks vajalike otsuste tegemine (PGS § 72 lg 1).
6. Kooli põhimääruse § 48 kohaselt korraldatakse pedagoogide kutseoskuste ja kutsemeisterlikkuse ning kvalifikatsioonitaseme üle otsustamiseks atesteerimine. Kooli põhimäärus vajab siinkohal täpsustamist,

kuna vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ (KLS) § 22 lg-le 5 korraldatakse üksnes koolieelse lasteasutuse õpetajate atesteerimist.

Arengukava

1. Vastavalt PGS-i § 67 lg 1 koostatakse kooli järjepideva arengu tagamiseks arengukava.

Peetri Kool on põhikooli ja koolieelset lasteasutust ühendava õppeasutusena tegutsenud alates 2012/2013. õppeaasta algusest. Tuginedes õppenõukogu protokollidele ja vallavanema ütlustele, ei alustatud kooli arengukava koostamise protsessi kohe pärast õppeasutuse moodustamist 2012. a. 10.10.2013 toimunud õppenõukogu koosolekul arutati õppeasutuse arengu küsimusi ning kõik soovijad said selle kohta arvamust avaldada.

Arengukava koostamist on arutatud ka kooli hoolekoguga, nagu selgub hoolekogu protokollidest jaanuarist 2014 kuni sama aasta maini.

Hoolekogu initsiatiivil viidi 2014. a kevadel õpetajate seas läbi küsitlus eesmärgiga kasutada selle tulemusi kooli arengukava ja kooli eelarve koostamisel. Küsitluses keskenduti kooli ja lasteaia füüsilise keskkonna probleemidele, õpetajate koolitusele ja töökorraldusele, sh liitklasside temaatikale.

2. Õppeasutus tegutseb kolmandat õppeaastat, mille tõttu on ootuspärane, et olulisemate kooli arengut puudutavate tegevuste osas oleks selle aja jooksul suudetud kokku leppida. 2014. a sügiseks ei ole kooli arengukava veel valmis. Direktori selgituste kohaselt ei ole tal koolielu igapäevase korraldamise kõrval (kaadriprobleemide lahendamine, füüsilise õpikeskkonna parendamine) jätkunud aega kooli arengudokumentide koostamiseks, sisehindamise läbiviimiseks, analüüsideks jms.

Õppeasutuse õpi- ja kasvukeskkond nõuab jätkuvalt koolijuhi tähelepanu ning kaadriprobleemidki vajavad pidevalt lahendamist, mille tõttu on oht, et arendustegevuseks olemasolevast ajaressursist ei piisa. Koolijuht on võtnud endale täiendavaid ülesandeid nii koolis kui ka väljaspool, mis ei ole samuti kaasa aidanud juhi ja eestvedaja rolli tulemuslikule täitmisele.

3. Arengukava koostamine on takerdunud osaliselt ka seetõttu, et ei ole suudetud kokku leppida kooli arengusuundades. Aruteludesse õppeasutuse tuleviku üle on olnud kaasatud nii kooli töötajad kui ka kogukond, kuid konkreetse tulemini arengukava näol pole jõutud. Kooli jätkusuutlikkus sõltub suuresti lastevanemate otsustest, millises koolis nende lapsed õpivad. Määramatus kooli tuleviku osas tekitab negatiivse kuvandi ja seab kahtluse alla õppeasutuse tuleviku. Direktori tegevus õppeasutuse visioonilooja ja eestvedajana ei vasta kogukonna ootustele, nagu ilmneb ka vestlustest vallavanema ja hoolekogu esimehega.

Kooli õppekava

1. Kooli õppekava on kehtestatud 2.09.2014. 2012/2013. õa ja 2013/2014. õa õppenõukogu koosolekute protokollides ei kajastu õppekava koostamise protsess, samuti ei ole viidet selle kohta, kas õppenõukogu on õppekava kohta arvamust avaldanud, nagu sätestab PGS-i § 17 lg 2. Koolijuhi ütluste kohaselt koostas tema õppekava üldosa, õpetajad aga ainekavad. Õppekava koostamist on arutatud ka kooli hoolekoguga. 6.05.2014 toimunud koosoleku protokollist selgub, et kooli õppekava koostavad juhtkonna liikmed.

Eeltoodud faktid viitavad personali vähesele koostööle. Uuenenud põhikooli riikliku õppekava eesmärkide saavutamise eeldab tihedat koostööd kõikide pedagoogide vahel, kes õpilaste arendamises osalevad. Koostöös kujundatakse õpilastes üld-, valdkonna- ja kooliastmete pädevusi ning väärtushoiakuid.

See, et õpetajate omavaheline koostöö võiks parem olla, ilmnes ka vestlustest kooli töötajatega. Kuna suur osa õpetajatest töötab koolis osalise koormusega, toodi põhjenduseks, et raske on leida koostööks sobivat aega.

Koolijuhhi pädevuses on juhtida ja suunata personali koostööd eesmärgiga luua õpilastele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.

2. Kooli õppekava kordab suures osas riikliku õppekava (PRÕK) sõnastust, raske on välja lugeda kooli eripära, rõhuasetusi, tegevusi õppekava täitmiseks. Põhihariduse alusväärtused, põhikooli sihiseade, pädevused, õppimise käsitlus, õppekeskkond ning kooliastmete rõhuasetused dubleerivad riiklikku õppekava. Nii näiteks sätestatakse hindamist käsitlevas õppekava osas, et *hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise*, kuid ei täpsustata, millised need on. Kui *kool tagab õpilastele ja vanematele teabe kättesaadavuse*, siis peab kooli õppekava täpsustama, kuidas seda tehakse. Õppekava p 2.18 väidab, et *hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord on sätestatud kooli õppekavas*, kuid tegelikult seda sealt ei leia.
3. Õppekava ei sätesta, kuidas selgitatakse välja õpilaste individuaalsed õpivajadused või hariduslikud erivajadused, kuidas tagatakse täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde, kuidas toetatakse andekate õpilaste arengut, kuidas tagatakse õpilastele karjääriteenuste, samuti teabe kättesaadavus jne.
4. Kooli õppekavas puuduvad õppeasutuse missioon ja visioon, mis on õppe- ja kasvatusgevuse eesmärgistamisel olulise tähtsuse ja tähendusega.
5. PGS-i § 17 lg 1 sätestab, et kooli õppekavas tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud. Kooli õppekavas on sätestatud, et valikainete valiku teeb kool, valikainete valikul on määravaks kvalifitseeritud spetsialisti olemasolu. Nimetatud valikuprintsiibid ei kirjelda, kuidas arvestatakse kooli õppekava koostamisel ja arendamisel õpilaste ja lastevanemate soove (PRÕK-i § 24 lg 2).
6. Kooli õppekavas esitatud tunnijaotusplaan vastab riiklikus õppekavas sätestatud kohustuslike tundide mahule, kuid selgusetuks jääb, milliseid valikaineid koolis rakendatakse ja tegelik tundide maht. Õppekavas esitatud tunnijaotusplaan ja kooli tunniplaan ei ole täies ulatuses vastavuses.
 1. kl õpilaste nädala õppekoormus on ühe tunni võrra suurem PGS-i § 25 lg 2 lubatust.
7. 1.09.2014 jõustus põhikooli riikliku õppekava uus redaktsioon, millest tulenevalt vajab ka Peetri Kooli õppekava uuendamist tähtajaga 1.09.2015. Õppekava uuendamisel on oluline lähtuda põhimõttest, et kooli õppekavas kirjeldatakse õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks, mitte ei kopeerita riiklikus õppekavas sätestatud. Tuleb silmas pidada, et lastevanematel on otsustav sõna laste hariduse valikul ning hoolekogul ja õpilasesindusel on õigus esitada oma arvamus õppekava sisu kohta, seetõttu kirjeldatakse kooli õppekavas, kuidas toimub õppe- ja kasvatusgevus konkreetses koolis, mitte ei taasesitata riikliku õppekava sisu.
8. PRÕK-i § 24 lg 3 kohaselt osalevad kooli õppekava koostamises kõik õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava koostamisse lapsevanemaid, õpilasi ja teiste huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor. Eeltoodust lähtudes tuleb koolijuhhil senisest enam kaasata erinevaid huvigruppe õppekava arendamisse ning kujundada ühtsed seisukohad väljundipõhise õppe põhimõtete elluviimiseks. Arusaamine muutunud õpikäsitusest loob eeldused selliste hoiakute kujunemiseks, mis on vajalikud õppe- ja kasvatusgevuse tulemuslikuks läbiviimiseks.

Üldtööplaani

1. Koolijuhi ütluste kohaselt ei ole eelmistel õppeaastatel kooli üldtööplaani koostatud. Tavaks on saanud märkida kalendrisse üksnes ülekoolilised üritused. Õppenõukogu protokollides kajastuvad samuti suuremad üritused, millest kooli õpilased osa võtavad või mis koolis korraldatakse, kuid märges üldtööplaani kinnitamise kohta protokollid ei kajasta (haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 lg 2).

PGS-i § 70 lg 1 põhjal kuulub üldtööplaani kooli õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide hulka.

Vastavalt haridus- ja teadusministri 25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning täitmise ja pidamise kord“ §-le 4 on üldtööplaani dokument, milles määratakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Sama määruse § 5 kohaselt vormistatakse üldtööplaani alapunktidenä vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad. Üldtööplaani täitmise kindlustab direktor. Üldtööplaani säilitatakse kolm aastat.

2. Kuna üldtööplaan ei ole koostatud, ei ole võimalik tuvastada, millised on olnud õppeasutuse arengu senised prioriteedid, millele on keskendutud jne. Õppenõukogu protokollides ei kajastu õppeaasta eesmärkide püstitamine, seega ei saa ka õppeaasta lõppedes hinnata eesmärkide saavutatust.

Direktori selgituste kohaselt on tema kui juhi eesmärgiks käesoleval õppeaastal korrastada kooli dokumentatsioon, mis on siiani ajapuudusel jäänud tegemata. Õppe- ja kasvatustegevuses on eesmärgiks tugiteenuste projekti rakendumine.

3. Üldtööplaani puudumine viitab tõsisele vajakajäämisele kooli juhtimises. Olukorras, kus asutusel puudub arengukava, oluks tähtis seada eesmärgid ja planeerida tegevused vähemalt ühe õppeaasta kaupa, arvestades kõiki tegevusvaldkondi.

Personal

1. Õppeasutuse 2013. a kinnitatud ametikohtade koosseisu kuuluvad direktor, õpetajad (6,8 ak), huvijuht (0,2), sotsiaalpedagoog (0,1), psühholoog (0,1), infojuht (0,1), sekretär (0,1), ringijuht (0,4), lasteaia õpetajad (4,0), õpetaja abid (2,0), muusikaõpetaja (0,25); nimetatud koosseisu ei ole 2014. a muudetud.

2014. a eelarvesse taotles koolijuht pidajalt vahendeid logopeedi ja eripedagoogi (0,2 ak), kuid mitte sotsiaalpedagoogi jaoks.

Direktor ei ole koolitöötajate koosseisu kinnitanud, nagu sätestab PGS-i § 74 lg 2.

2. Haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määrusega nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud nõuetele ei vasta kahe õpetaja kvalifikatsioon. Ühel töötajal puudub nõutav magistrakraad, teine õpetaja ei oma õpetajakutset. Õpetaja, kelle tasemeharidus on hetkel üldkeskharidus, õpib magistriõppes.

3. Direktoril on magistrakraad, kuid lõpetamata 240-tunnine juhtimiskoolitus, mis oli koolijuhina tööle asumisel tingimuseks. Pidaja on koolijuhilt selle kohta korduvalt aru pärinud, kuid juhtimiskoolitus on senini lõpetamata.

Haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 1 lg 2 kohaselt hindab tööandja töötaja vastavust kvalifikatsiooninõuetele ja tema valmisolekut vastaval ametikohal töötada.

Eeltoodud õigusaktile tuginedes on õppeasutuse pidaja pädevuses hinnata direktori juhtimiskompetentse. Sama määruse § 2 lg-le 3 tuginedes hinnatakse juhtimiskompetentse järgmistes

valdkondades: organisatsiooni arengu juhtimine, õpikeskkonna kujundamine, personalijuhtimine, ressursside juhtimine ja enesejuhtimine.

4. Õppeasutuse pidaja on loonud võimaluse tugispetsialistide tööle võtmiseks, kuid ametikoha suuruse tõttu ei ole spetsialiste leitud. Kooli sotsiaalpedagoogi ametikoht on täitmata ning vastavat tugiteenust õpilastele ei osutata, mis ei ole kooskõlas PGS-i § 37 lg-ga 2.
5. 2014/2015. õa käivitus MTÜ Läbi Tähevärava projekt „Nõustamisteenuste tagamine kodukohas“ kestvusega 1.08.2014–31.08.2015. Projekti raames pakutakse logopeedilist, eripedagoogilist, psühholoogilist nõustamist lastele ja lapsevanematele, loovteraapiat lastele ning erialast täienduskoolitust tugispetsialistide ja õpetajate ühismeeskonnale. Tegevusi toetavad Šveitsi Vabaühenduste Fond, SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja Peetri Kool.

Psühholoogi teenust osutaval spetsialistil on rakenduskõrgharidus rakenduspsühholoogia erialal (kõrghariduse I aste). Eripedagoog ja logopeed on lõpetamas erialaseid õpinguid, hetkel on nende tasemeharidus keskharidus.

Seega ei vasta ühegi tugispetsialisti kvalifikatsioon haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ paragrahviga 4 kehtestatud nõuetele, milleks on erialane magistrakraad.

Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 17 alusel kantakse EHIS-esse ka tugispetsialistide andmed, mida koolijuht ei ole teinud.

6. Õppeasutuse personali koosseis ja tööülesannete jaotus ei võimalda õppeasutusel oma ülesannetega edukalt toime tulla, et tagada iga lapse ja õpilase arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond. Peamised vajakajäämised on juhtimise valdkonnas. Kooli põhimääruse kohaselt kuulub huvijuht õppeasutuse juhtkonna koosseisu, kuid vastavalt direktori ja huvijuhi suusõnalisele kokkuleppele on töötaja ülesandeks peamiselt ülekoolliste ürituste läbiviimine ning tegelikult kooli juhtimises ta ei osale.
7. Vastavalt PGS-i § 71 lg-le 1 vastutab direktor muu hulgas koolis läbiviidavate tegevuste ning rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest. Direktori pädevuses on töökorralduse reeglite, ametijuhendi ja töölepinguga määrata kindlaks koolitöötajate õigused, kohustused ja vastutus (PGS § 74 lg 3). Koolile on eraldatud 0,1 infojuhi ametikohta, kuid kooli veebileht pakub vähe informatsiooni. Koolijuhi väitel ei ole info avalikustamine ka operatiivne, ometi ei ole juht astunud samme olukorra muutmiseks. Direktoriga toimunud vestlustest selgus, et personali IT-alased oskused vajaksid järjepidevalt arendamist. Üheks võimaluseks on kasutada õpetajate koolitamiseks infotehnoloogia valdkonnas kooli infojuhti.

Õppe- ja kasvatusprotsess

Kooli õppenõukogu tegevus

1. Haldusjärelevalve käigus tutvuti 2012/2013. õa, 2013/2014. õa ja 2014/2015. õa õppenõukogu koosolekute protokollidega eesmärgiga saada ülevaade õppenõukogu rollist õppe- ja kasvatustegevuse analüüsimisel ja hindamisel ning õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemisel.
2. Vastavalt PGS-i § 72 lg-le 2 on õppenõukogu liikmeteks kooli direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid ja teised direktori nimetatud isikud. Direktor ei ole õppenõukogu koosseisu määranud.
3. Õppenõukogu tegevuse sätestab haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“. Määruse nr 44 § 1 lg 2 kohaselt kavandatakse õppenõukogu tegevus üheks õppeaastaks ja määratakse kooli üldtööplaanis enne õppeaasta algust. Koolijuhi ütluste kohaselt ei ole üldtööplaan koostatud, seega ei ole planeeritud ka õppenõukogu tegevust. Tavaks on saanud kutsuda õppenõukogu koosolek kokku õppeveerandi lõpus ja õppeaasta lõpus, mil arutatakse läbi õpitulemused.
4. Õppenõukogu koosolekute kohta on vormistatud protokollid. 27.08.2013 toimunud koosolekut protokollis õppenõukogu liige. Samal koosolekul arutati uue õppenõukogu sekretäri valimist ja otsustati teha ettepanek valla sekretärile, kes on kursis dokumentide vormistamise nõuetega. Õppenõukogu võttis vastu otsuse, mis on vastuolus haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 § 5 lg-ga 1, mille kohaselt valib õppenõukogu õppeaasta esimesel koosolekul õppenõukogu liikmete hulgast õppenõukogu sekretäri. Oktoobrist 2013 kuni juunini 2014 on koosolekuid protokollinud eespool nimetatud isik. 28.08.2014 toimunud koosolekut on protokollinud õppenõukogu liige, kuigi õppenõukogu sekretäri valimist koosoleku protokoll ei kajasta (määruse nr 44 § 5 lg 1 ja § 6 lg 1).

Haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 § 5 lg 8 p 4 kohaselt märgitakse protokollis koosolekult puudunud õppenõukogu liikmete nimed, mida protokollijad ei ole teinud.
5. 2013/2014. õa protokollid annavad detailselt edasi õppenõukogu koosolekutel toimunud arutelude käigu. 2012/2013. õa ja 2014/2015. õa protokollid on lakoonilisemad. Õppenõukogu on arutanud iga veerandi lõpus õpitulemusi, samuti arengukava, kooli kodukorda, loovtööde juhendit, arenguveestluse läbiviimist. Nimetatud tegevused on kooskõlas haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruses nr 44 sätestatud õppenõukogu ülesannetega.

22.05.2014 on õppenõukogu koosolekul arutatud õpilase lubamist lõpueksamitele. Õppenõukogu on ületanud oma volitusi, sest nimetatud pädevust tal haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määrusest nr 44 tulenevalt ei ole.
6. Õppeaasta lõpul on õppenõukogu arutanud läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused. Otsused täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise kohta on protokollis fikseeritud.

3.06.2014 toimunud koosoleku protokollist ei selgu õppenõukogu otsus õpilaste järgmise klassi üleviimise kohta. Jääb arusaamatuks, mille põhjal tehakse sissekanded õpilasraamatusse, kuna haridus- ja teadusministri 25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 10 lg 1 kohaselt märgitakse õpilasraamatusse õppenõukogu otsus õpilase järgmise klassi üleviimise või klassikursust kordama jätmise kohta.
7. Õppenõukogu koosolekutel toimunud arutelud ei ole alati päädinud otsuse vastuvõtmisega. Nii on näiteks õppeveerandite kaupa õpitulemustest kokkuvõtet tehes arutatud õpilastele tugimeetmete rakendamist ja tehtud ka ettepanekuid, kuid need on otsusteks vormistamata. Kuna õppenõukogu

otsuste vormistamine on ebamäärane, on raske aru saada, milliseid tugimeetmeid on õpilastele rakendatud. Paljud arutelud ei ole viinud tulemini, st konkreetse otsuse vastuvõtmiseni (nt õppenõukogu koosolek 3.01.2013 – tugimeetmete määramine, 18.12.2013 – kooli kodukorra muutmine, 17.10.2013 – logopeedilise abi osutamine, 13.03.2014 – psühholoogilise abi osutamine).

Kui arutelu all on konkreetsetele õpilastele tugimeetmete rakendamine, tuleks kaaluda pigem mõne teise koostöövormi kasutamist (nt õpetajatest ja teistest spetsialistidest moodustatud ümarlaud). Tugimeetmete, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitus, rakendamine on direktori või tema volitatud koolitöötaja pädevuses (PGS § 48 lg 1). Õppenõukogu peab oma tegevuses lähtuma talle õigusaktiga määratud pädevustest.

8. Õppenõukogu otsuste vormistamise alus on haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 § 5 lg 8 p 7, mille kohaselt märgitakse koosoleku protokollis otsused, otsuste faktilised ja õiguslikud alused, otsuste täitmise tähtajad ja vastutajad.

Õppenõukogu otsused ei vasta haldusaktile esitatavatele nõuetele: puuduvad otsuste õiguslikud alused, otsuste täitmise tähtajad ja vastutajad.

Õppenõukogu protokollidele tuginedes ei ole otsuste vastuvõtmisel toimunud hääletamist, millega on rikutud haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 § 6 lg-t 1.

9. Õppenõukogu protokollidest järeldeb, et kooli töötajad on hästi kursis õpilaste koduste olude ja probleemidega ning et sotsiaalpedagoogi puudumise tõttu tegelevad õpilaste õppetööväliste probleemide lahendamiseks nii klassijuhatajad kui ka kohaliku omavalitsuse ametnikud. 2013. a lapsevanemate hulgas korraldatud küsitluses vastasid peaaegu kõik vanemad, et teavad, kellelt koolis abi saada, kui lapsel on probleem. Enamik vastajatest on otsinud abi klassijuhatajalt ning hinnangud abi saamisele on peamiselt positiivsed.

Hoolekogu tegevus

1. Õppeasutuse hoolekogu koosolekute protokollidest nähtub hoolekogu soov olla koolile toeks õppe- ja kasvatustegevuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning aidata kaasa õppeks paremate tingimuste loomisele.
2. Hoolekogu on arutanud mitmeid kooli õppe- ja kasvatustegevuse dokumente, nagu õppeasutuse arengukava, kodukord, arenguvestluste läbiviimise kord, kooli vastuvõtu tingimused ja kord jms.
3. Hoolekogu on arutanud õppeasutuse juhtimisega seotud probleeme, sh personali koosseisu ja vastutust, õpetamist liitklassi tingimustes, hariduslike erivajadustega laste õpetamist, kooli raamatupidamist, kooli ja lasteaia koostööd, liikluskorraldust kooli ja lasteaia vahelisel alal ning teisi olulisi küsimusi.
4. Hoolekogu on arutanud lasteaia ja kooli füüsilise keskkonna puudusi ning teinud kooli juhtkonnale ettepaneku koostada tegevuskava nende kõrvaldamiseks, samuti viidi läbi rahuloluküsitlus kooli ja lasteaia õpetajate seas.

Õppijate võimete ja vajaduste väljaselgitamine, tugimeetmete rakendamine

1. Kooli töötajatega peetud vestlustest selgus, et põhiliselt toimub õppijate võimete ja vajaduste väljaselgitamine õpitulemuste kaudu: klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilaste toimetulekut ja vajadusel teevad ettepanekuid õpiabi rakendamiseks. Koolijuhil hinnangul võiks õpetajate pädevus õppejõukohasuse väljaselgitamiseks olla parem, kuid samas ei ole korraldatud vastavaid koolitusi. Õpetajatega peetud vestlustest selgus, et pigem nähakse õpilaste erivajaduste väljaselgitamist kellegi teise ülesandena, olgu selleks siis direktor või klassijuhataja. Vestluses osalenud õpetajad ei osanud nimetada, kellelt nad õpilaste vajaduste ja võimete väljaselgitamiseks nõu ja abi saavad.

2. Vestlustest järeldub, et HEV-õpilaste õppe koordineerija roll õppijate vajaduste ja võimete väljaselgitamisel ning pedagoogilise töö korraldamisel ei ole suur. Tegemist on juhtimisvaldkonda kuuluva küsimusega. Koordineerijal puudub ametijuhend ning tal ei ole täpset ettekujutust oma tööülesannetest. Kuna just nimetatud õpetaja on koolis ainuke, kes on läbinud 160-tunnise eripedagoogilise koolituse (ehkki juba 2006. a), on vajalik konkretiseerida ja ametijuhendis fikseerida HEV-õpilaste õppe koordineerija tööülesanded lähtuvalt PGS-i §-des 47 ja 48 sätestatust. Otstarbekas on pöörata tähelepanu ka töötaja pädevuse suurendamisele HEV-õpilaste õppe koordineerimise valdkonnas.
3. Direktori selgituste kohaselt on koolis kokkulepe, et õpetamisel peab arvestama õpilase individuaalsusega, sest kõik õpilased ei ole võrdselt võimekad. Nimetatud seisukoht ühtib riiklike prioriteetidega, mille kohaselt on põhikooli ülesanne luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond (PGS-i § 4 lg 2). See, kas õpetamisel ja õppija arengu toetamisel on arvestatud individuaalseid võimeid ja vajadusi, selgub õpitulemustest.
4. 2012/2013. õa ja 2013/2014. õa õpitulemustest ilmneb, et peamiselt seostuvad probleemid õpitulemuste saavutamisel loodusainetega. 2012/2013. õa lõpetas kaks õpilast põhikooli puudulike hinnetega keemias ja geograafias. 2013/2014. õa määrati täiendav õppetöö loodusõpetuses neljale õpilasele, keemias ühele õpilasele ja geograafias ühele õpilasele. Üks õpilane viidi järgmisesse klassi loodusõpetuse puuduliku hindega. 2013/2014. õa õppeveerandite kokkuvõtetest selgub, et valdavalt olid õpilastel mitterahuldavad hinned loodusainetes.

Tegemist on hindamisprobleemiga, millega koolijuht on tegelenud kaebuste lahendamise käigus. Probleemi lahendamisel on keskendunud tagajärgedega, mitte põhjustega tegelemisele.

5. 06.01.2011 Vabariigi Valitsuse määrusega nr 1 vastu võetud „Põhikooli riiklik õppekava“ kehtestab riigi põhiharidusstandardi. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused peavad olema kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega (PRÕK-i § 1 lg 1). Teine tase tähendab seda, et õpilane omandab põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid. Õpilane töötab ja õpib juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega. Eeltoodut tuleb arvestada nii õpetamisel, kodutööde andmisel kui ka hindamisel.
6. Alates „Põhikooli riikliku õppekava“ vastuvõtmisest 2011. a rakendatakse koolides kujundavat hindamist, mis keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Õpilasele õppe kestel antav tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid, mis toetavad õpilase arengut.

Fakt, et puudulikud kokkuvõtavad hinned on peamiselt loodusainetes, viitab asjaolule, et nendes ainetes ei ole kujundava hindamise põhimõtteid rakendatud. Vastavalt põhikooli riikliku õppekava § 21 lg 2 punktile 3 hinnatakse õpitulemuste saavutatust hindega „3“, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasise õppimisel või edasises elus. Samuti tuleb silmas pidada eelpool toodud viidet Eesti kvalifikatsiooniraamistikule.

7. PGS-i § 37 lg 1 kohaselt tuleb koolis selgitada välja õpilaste individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajadusel diferentseeritud õpet. Haldusjärelevalve käigus korraldatud küsitlustes vastasid kõik õpetajad, et nad diferentseerivad õpetegevusi, arvestades õpilaste vajaduste ja võimete. Sama kõrge hinnang anti ka väitele, et koolis väärtustatakse iga õpilase arengut. Praktiliselt kõik õpetajad kinnitasid, et nad toetavad õpilasi ja annavad konsultatsioone kõigile, kes neid vajavad.

Vestluste käigus selgitasid õpetajad, et õpetamise diferentseerimiseks kasutatakse erineva raskusastmega õpiülesandeid ning arvestatakse õpilaste õppimiskiirusega.

Koolijuhhi ütluste kohaselt diferentseeritakse samuti õpetust. Seda väidet võiksid kinnitada sisehindamise tulemused, kuid sisehindamist ei ole läbi viidud (PGS-i § 78). Direktor on külastanud üksikuid tunde, kui on tekkinud vajadus lahendada mõnda konkreetset probleemi. Terviklik ülevaade sellest, kuidas õppetegevusi diferentseeritakse, koolijuhhil tegelikult puudub.

8. 2013/2014. õa õpitulemuste statistikale tuginedes saavutab valdav enamik õpilastest nõutavad õpitulemused. Üleriigilise tasemetöö tulemuste põhjal oli matemaatikas nii 3. kui ka 6. kl üks õpilane, kelle tulemus jäi madalamaks kui 50%. Eesti keeles saavutasid kõik õpilased vähemalt 50% maksimaalsetest punktidest.
9. Kooli õppekavas ei sätestata, milline on õppeasutuse tugiteenuste rakendamise korraldus (PRÕK-i § 24 lg 6 p 6). Kooli kodukorra kohaselt rakendatakse koolis tugimeetmetena arenguvestlust, individuaalset õppekava, huviringidesse suunamist ja tugispetsialisti teenust. Milliseid tugispetsialistide teenuseid rakendatakse, seda kodukorras ei täpsustata.
Kodukorraga nähakse ette muu hulgas ka õpiabi vormid – õpiabirühma tunnid ja konsultatsioonid. Õppevõlgadega õpilastele tehakse neis osalemine kohustuslikuks. Õppenõukogu protokollides kasutatakse mõistet „järelaitamistund“. Eelnimetatud regulatsioon on ebamäärane ning võimaldab tõlgendada mitmeti nii õpiabi osutamist kui ka ainekonsultatsioonides osalemist. Selgusetuks jääb, keda peetakse õppevõlgaseks. Kodukorra põhjal on mistahes õppevõlgadega õpilane kohustatud osalema õpiabi tundides.

Õppeasutuses kasutatavad mõisted vajavad täpsustamist. Kui kool soovib eristada ainealast konsultatsiooni kui pedagoogilist juhendamist väljaspool õppetunde, milles osalemine on õpilasele täiendav võimalus eeldatavate õpitulemuste saavutamiseks, ja järelaitamistundi kui kohustuslikku tugimeedet, mida rakendatakse puuduliku veerandihindega õpilasele vastavalt PRÕK-i § 22 lg-le 7, tuleb see õppekavas vastavalt ka sätestada.
10. Kooli õppekava vajab täiendamist teiste valdkondade kõrval ka HEV-õpilaste õpet puudutavas osas: kuidas toimub HEV-õpilaste väljaselgitamine, milliseid tugimeetmeid rakendatakse koolis kohapeal, millistel juhtudel kaasatakse kooliväliseid tugispetsialiste, kuidas toetatakse andekate õpilaste arengut, kellega tehakse koostööd õpilaste erivajaduse väljaselgitamisel ja tugiteenuste osutamisel, kuidas toimub meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamine.
11. Kuna tugimeetmete rakendamisse kaasatakse ka lapsevanemad, on vajalikud kõikidele osapooltele üheselt mõistetavad reeglid. Ebamäärasus organisatsiooni toimimises tekitab huvigruppide seas segadust ja põhjustab rahulolematust. 2013. a korraldatud rahuloluküsitlusest selgub, et üle poole vanematest pole teadlikud lapsele suunatud järelaitamistundidest ja konsultatsioonidest. Madal oli rahulolu ka õpi- ja käitumisraskustega lastele antava abi osas.
12. Tugimeetme rakendamine ei ole alati olnud operatiivne. Nii on juba eelmise õppeaasta lõpus õppenõukogus arutatud ühele õpilasele ühes õppeaines individuaalse õppekava rakendamist, kuid käesoleva õppeaasta I veerandi kokkuvõttest selgub, et individuaalset õppekava pole seni ajani rakendatud ning õpilase kokkuvõttev hinne on taas mitterahuldav.
Individaalse õppekava rakendamine on direktori või tema volitatud koolitöötaja pädevuses (PGS-i § 48 lg 1), seega saab ja tuleb rakendada asjakohaseid tugimeetmeid õpilase toetamiseks kohe, kui selleks vajadus tekib.
13. Haldusjärelevalve käigus külastati kaheksat ainetundi (eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, keemia, kunst), samuti õpiabirühma tundi, mille käigus vaadeldi õpetaja tegevust õppeprotsessi juhtimisel.

Olulisemad järeldused:

- 1) Õpilaste häälestamine ja huvi tekitamine on oluline, et tund seatud eesmärgi täidaks. Vaadeldud tundides ei pööratud sellele aspektile küllaldaselt tähelepanu;
- 2) Enamasti selgitasid õpetajad tundi alustades selle eesmärgi, kuid tunni lõppedes ei tehtud kokkuvõtteid;
- 3) Valdavalt kasutasid õpetajad õppijat aktiveerivaid õppemeetodeid, andsid tunni kestel toetavat tagasisidet, julgustasid ja innustasid õpilasi;
- 4) Valdavalt oli tundides töö meeleolu, õpilased tegutsesid piisava aktiivsusega;
- 5) Õpitava seostamine igapäevaeluga jäi vaadeldud tundides tagasihoidlikuks;
- 6) Kuna klassides on vähe õpilasi, jõudsid õpetajad juhendada õpilasi individuaalselt;
- 7) Tunni lõppedes ei antud õpilastele teada, milles nad olid edukad. Kodutööde juhendamiseks jäi vähe aega;
- 8) Nõutava kvalifikatsiooni ja pädevusega õpetaja tunni ülesehituses, õppeprotsessi juhtimises, õpilastele tagasiside andmises ilmsid probleeme, mis on tekkinud seetõttu, et õpetajal puudub ettevalmistus pedagoogiliseks tööks. Haldusjärelevalve käigus selgitati koolijuhile kui sisehindamise eest vastutavale isikule probleemide avaldumist täpsemalt.

Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine

1. Haldusjärelevalve käigus oli kooli dokumentide, Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) ja töötajate ütluste põhjal raske kindlaks teha, keda peetakse koolis HEV-õpilaseks. Direktori esitatud andmed ei ühtinud tugispetsialistide poolt esitatud andmetega. Täpsemat ülevaadet ei andnud ka EHIS, mis oli puudulikult täidetud. Haldusjärelevalve eel oli EHIS-esse kantud kuus HEV-õpilast, kelle puhul kajastusid üksnes hariduslikud erivajadused, kuid mitte osutatavad tugiteenused. Sissekannete tegemisel ei ole aluseks võetud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimääruse“ §-s 26 sätestatud nõudeid. Pärast järelevalve läbiviimist on koolijuht teinud täiendavaid sissekandeid EHIS-esse, kuid ka need andmed ei ühti järelevalve käigus õpilaste hariduslike erivajaduste ja osutatavate tugiteenuste kohta esitatud andmetega.
2. Tugiteenuste rakendamine on korraldatud vastavalt kohapealsetele võimalustele, milleks on hetkel projekt „Nõustamisteenuste tagamine kodukohas“. Võrreldes eelmiste aastatega, kui õppeasutuses ei osutatud regulaarselt tugispetsialistide teenuseid, on saavutatud edasimineku. Direktori esitatud andmetel saab koolis käesoleval õppeaastal logopeedilist abi kuus õpilast. Teenust osutatakse üks kord nädalas. Lisaks teeb logopeed pikapäevärühmas individuaalselt tööd logopeedilist abi vajavate lastega. Eripedagoogilist abi saab kaks õpilast. Eripedagoogilist ja logopeedilist teenust osutatakse 14 tunni ulatuses nädalas. Eripedagoog ja logopeed teevad koostööd HEV-õpilaste õppe koordineerijaga selgitamiseks välja õpilaste erivajadused. Psühholoogi teenust osutatakse õppeasutuses ühel päeval nädalas. Psühholoog tegeleb lasteaiaste ja õpilaste vaimsete võimete, emotsionaalsete seisundite ja isiksuse omaduste väljaselgitamisega, õpilaste, õpetajate ja lapsevanemate nõustamisega. Projekti raames on võimalus viia läbi loovteraapiat HEV-lastele. Ka pikapäevärühma tegevus on korraldatud läbi tugiteenuste projekti.
3. Direktor ei ole oma käskkirjaga moodustanud õpiabirühmi. Rühma tegevuses osalevad 1.-4. kl õpilased, õpiabi osutavad klassiõpetajad. Õpiabirühma tundides arendatakse kognitiivseid oskusi, kujundatakse ja arendatakse õpioskusi, arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet.
4. Õpilase õpiabirühma vastuvõtmiseks on konkreetsed näidustused. Haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määruse nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ §-st 3 lähtudes võetakse õpiabirühma vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja välja kujunemata

õpioskustega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õpetuse diferentseerimisele ja individualiseerimisele ei suuda täita põhikooli riiklikust õppekavast tulenevaid nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust või õpilane, kellel on logopeedilised probleemid. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel HEV-õpilaste õppe koordineerija ettepanekul, vanema nõusolekul ja kooli direktori otsusel. Õpilasele koostatakse õpiabirühma tundideks individuaalne õppekava.

Eeltoodule tuginedes ei saa õpiabirühma tundidesse saata õpilasi ilma et selleks vajalikke ettevalmistusi tegemata (individuaalse arengu jälgimise kaardi avamine, direktori otsus õpiabirühma arvamise kohta, individuaalse õppekava koostamine). Õpiabitunnid peaksid eelkõige toetama õpilase arengut valdkonnas, mis takistab õpitulemuste omandamist. Ajutiste ainealaste raskuste ilmnmisel on ka teisi võimalusi õpilase abistamiseks, nagu õppe diferentseerimine, täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde jms.

5. Vanemate klasside õpilaste toetamiseks õpiabirühma tunde ei kasutata. Vestlustest kooli töötajatega ilmnes, et ka III kooliastmes on õpiraskustega õpilasi (nt vähene funktsionaalne lugemisoskus), seega on tarvis täpsemalt hinnata vajadust õpiabirühma järele ka vanemates klassides.

Õppenõukogu protokollist 18.12.2013 järeldeb, et õpiabitunde on rakendatud vähem, kui oli sätestatud haridus- ja teadusministri 23.12.2010 määrusega nr 76 (kolme tunni asemel üks tund nädalas), mis ei toeta õpilaste erivajadustega arvestamist. Individuaalseid õppekavu ei ole õpiabirühma õpilastele koostatud.

6. Haldusjärelvalve läbiviimise ajal oli koolis üks õpilane, kellele rakendati individuaalset õppekava kolmes õppeaines ja kaks õpilast, kes õppisid lihtsustatud õppekava alusel.
7. Õppenõukogu protokollidele tuginedes on koolis õpilasi, kellel on pikemat aega olnud raskusi nõutavate õpitulemuste saavutamise ja saavutamise. Selliste õpilaste toetamiseks rakendatakse tugimeetmena kohustuslikke järeleaitamistunde.
PRÕK-i § 22 lg 7 alusel võiks koolis kaaluda sellistele õpilastele individuaalse õppekava koostamist, et aidata neil omandada nõutavad teadmised ja oskused. Seni on individuaalset õppekava kasutatud ainult nende õpilaste toetamiseks, kellele nõustamiskomisjon on soovitanud lihtsustatud õppekava alusel õppimist.
8. Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kes on ühtlasi klassiõpetaja ja viib läbi õpiabirühma tunde. Õpetaja on 2006. a läbinud 160-tunnise eripedagoogika kursuse.
HEV-õpilaste õppe koordineerija ütluste kohaselt täidetakse koolis õpilase individuaalse arengu kaarte alles esimest aastat. Seega ei ole kool järginud PGS-i §-i 48 lg-s 6 kehtestatud tingimusi: „Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil“.
Eelnimetatud regulatsioon jõustus 2010. a. Koolis jõuti individuaalse arengu jälgimise kaartide täitmiseni alles aastal 2014. Viivituse tulemusena on kujunenud olukord, kus kooli töötajatel on erinev arusaamine sellest, kes peaks välja selgitama õpilaste võimed ja vajadused, või kellele millist tugimeedet peaks rakendama, nagu selgus õpetajatega peetud vestlustest ja kooli dokumentatsioonist.
9. Individuaalse arengu jälgimise kaarte täidavad klassijuhatajad. Direktor ei ole määranud individuaalse arengu kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavaid isikuid, nagu sätestab PGS-i § 48 lg 6.

Kuna käesoleval õppeaastal võimaldatakse õpilastele eripedagoogilist, logopeedilist ja psühholoogilist tuge, on võimalik kasutada tugispetsialistide abi ka õpilase individuaalse arengu jälgimise kaartide täitmisel.

10. Direktori ütluste kohaselt on tugimeetmeid rakendatud kõikidele, kes neid vajavad eeldusel, et kõik individuaalsed vajadused on välja selgitatud.
Kõikidele potentsiaalsetele abivajajatele kaardi avamise, õpilase arengu ja toimetuleku pideva jälgimise ning dokumenteerimise tulemusena saab kool infot iga õpilase individuaalsete vajaduste kohta ning väheneb võimalus, et mõne õpilase võimed ja vajadused jäävad välja selgitamata ning vajalikud tugimeetmed rakendamata.
11. Vastavalt PGS-i § 71 lg-le 1 vastutab direktor õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse eest. Eeltoodust lähtuvalt on ka õpilastele tugimeetmete rakendamise korraldamine koolijuhi ülesanne. Õpilaste hariduslike erivajaduste väljaselgitamise ja toetamise osas on mitmed juhtimisvaldkonna otsused tegemata. See, et õppeasutuse juhtimises esineb ebakonkreetsust, tuli ilmsiks ka õpetajate rahuloluküsitlusest: kõige madalamad hinnangud anti kooli eesmärkide püstitamise ja eesmärkide saavutamise valdkonnas.
Väitele „Juhtkonna töö kooli eesmärkide saavutamiseks on sihipärane“ vastas jaatavalt vaid üks küsitluses osaleja. 50% ei osanud midagi vastata, mis näitab, et õpetajad ei ole kursis juhi tööga.
Väitega „Meie koolis hinnatakse eesmärkide saavutatust sisehindamisega“ ei nõustunud ükski vastaja, kaks kolmandikku küsitletutest ei osanud sellele küsimusele üldse vastata. Hinnangud on ootuspärased, kuna õppeasutuses ei ole sisehindamist läbi viidud.
Väitele „Õppeasutuse arengusuunad püstitatakse üheskoos meeskonnatööna“ vastas jaatavalt 40% vastanutest, väitega „Ma saan oma töös juhtkonnalt piisavalt tuge“ oli nõus 30%.
30% õpetajatest ei oska anda vastust väitele „Tööülesandeid jaotades arvestatakse töötajate kompetentsust“, mis viitab sellele, et osa töötajaid ei mõista, milliste põhimõtete järgi tööülesandeid jaotatakse.
Hinnangutes juhtimisele leidub ka positiivsemaid näiteid: koostöö juhtkonna ja töötajate vahel toimib (66,7%) ning probleeme ei varjata, vaid neid püütakse koos lahendada (60%).

Direktor on oma otsustes püüdnud võimalikult palju arvestada õpetajate soovidega, kuid need ei ole alati olnud parimad otsused õppeasutuse kui terviku huvides (nt seisak kooli arengukava koostamise protsessis, pedagoogi suur töökoormus seoses mitme ameti koondumisega ühe töötaja kätte, vähene koostöö õpetajate vahel, kooli ja lasteaia vahel).
12. Õpetajate rahulolu hetkel koolis toimiva tugisüsteemiga on erinev, kuid üldjoontes antakse sellele siiski madalad hinnangud: 25% nõustub väitega, et tugisüsteem toetab õpetaja tööd, 25% nõustub sellega osaliselt, 25% ei ole väitega üldse nõus ja sama palju vastanutest ei oska hinnangut anda. Õpetajate vastused viitavad vajadusele analüüsida, mis konkreetsetelt tugisüsteemi toimimises õpetajaid ei rahulda.
13. Kooli õppekava ega muud dokumendid ei sätesta, kuidas toetatakse koolis andekamate õpilaste arengut (täiendav juhendamine tunnis ja tunniväliselt, osalemine kooli õppekava välises tegevuses, mida arvestatakse koolis õpetatava osana, õpilaste ja juhendajate motivatsiooni toetamine jms). Tegemist on otsustega, mis peaksid sündima koolijuhi, õpetajate ja teiste huvigruppide, nagu kohalik omavalitsus, lapsevanemad, teised õppeasutused jne, koostöös.
14. Andekate õpilaste arendamine toimub peamiselt õpilasvõistlusteks valmistumise käigus. Peetri Kooli õpilased on edukalt osalenud maakonna õpioskuste olümpiaadidel: 2013. a saavutati 5. kl arvestuses I koht, 3.–4. kl arvestuses II koht, 2011. a 5. kl arvestuses II koht, 2010. a 5. kl seas II koht, 3.–4. kl arvestuses III koht. Väikese õpilaste arvuga kooli kohta on need väga head tulemused, mis annavad tunnistust õpetajate pühendumusest.

Vanemate klasside osas ei ole Peetri Kooli õpilastel nii silmapaistvaid ainealaseid saavutusi. Aastatel 2010–2014 on osa võetud eesti keele ja inglise keele, ajaloo, informaatika, kunsti ja käsitöö olümpiaadidest. Häid tulemusi on saavutatud eesti keeles, ajaloos, informaatikas ja käsitöös.

15. Koolil on viimastel aastatel olnud probleeme kvalifikatsiooninõuetele vastava haridusega õpetajate leidmisega (eelkõige eesti keel ja matemaatika), mille tõttu on mõistetav, kui nimetatud õppeainetes ei suudeta õpilasi olümpiaadiks ette valmistada. Väärib esiletoomist, et eesti keele olümpiaadidest on siiski osa võetud.
Loodusainetes, kus eelnimetatud probleemi pole, ei ole õpilased olümpiaadidel osalenud.
16. 2014/2015. õa tegutseb koolis 10 huviringi. Tooni annavad õpilaste loovust arendavad huviringid (kunst ja muusika, pärimusring, näitering), samas kitsamalt ainealaseid ringe ei ole.
Aineringide tegevuse käigus on võimalik toetada kooli õppekava rakendamist, valdkonna- ja üldpädevuste kujundamist, samuti on võimalus teha lisatööd andekamate õpilastega, valmistuda aineolümpiaadideks ja teisteks õpilasvõistlusteks.
17. Vestlusest õpilastega ilmnisid nende ootused kooli huvitegevuse osas. Õpilased hindavad oma kooli traditsioone ja soovivad nende jätkumist. Uuendustesse, mis ei ole sündinud koostööst õpilastega, suhtutakse pigem negatiivselt.
Kui õpilasi kaasatakse kooli õppekava koostamisse (PRÕK-i § 24 lg 3), on õpilastel õigus olla ära kuulatud ja avaldada oma arvamust ka kooli õppekava läbimist toetava või muu õppekavavälise tegevuse kohta.
18. Positiivsena väärib esiletoomist kogukonna liikmete tahe aidata kaasa kohalike laste huvitegevuse korraldamisele: huviringe on juhendanud ja juhendavad isikud väljastpoolt kooli (nt kodutütred, pärimusring, ajarännakud, näitering).
Hoolekogu esimehe selgituse kohaselt on kohapeal olemas mitmeid võimalusi laste huvitegevuse parendamiseks (nt võimalus kasutada jõusaali, rajada lasketiir), aga seni ei ole mõtted realiseerunud.

Õpilaste arengu hindamine

1. Õpilaste arengut hinnatakse õppenõukogus iga veerandi lõpul ja õppeaasta lõppedes, mil arutatakse läbi õppe- ja kasvatustegevuse tulemused. Õppenõukogu protokollidest nähtub, et klassijuhatajad esitavad aruande õpitulemuste saavutamise kohta. Koosolekute protokollid kajastavad ka tugimeetmete rakendamise arutelusid.
2. Õpilase arengu hindamiseks kasutatakse arenguestlusti. Õpetajate rahuloluküsitlusest selgub, et 60% õpetajatest peab arenguestlusti õpilaste arengu hindamise lahutamatuks osaks.
Kõik õpetajad ei ole arenguestlustele samaväärset hinnangut andnud, mis annab tunnistust arenguruumist selles valdkonnas.
3. Arenguestlused toimuvad üks kord aastas. Hoolekogu on andnud oma arvamuse ja ettepanekud arenguestluste korraldamise osas. Hoolekogu soovil toimuvad arenguestlused III õppeveerandi jooksul, mis on õpitulemuste saavutamise aspektist otstarbekas.
4. Arenguestlusti viivad läbi klassijuhatajad. Kuna käesoleval õppeaastal võimaldatakse koolis ka tugispetsialisti teenust, on loodud eeldused õpilaste arengu kompleksseks hindamiseks. PGS-i § 48 lg 4 kohaselt kirjeldavad kõik tugimeetme rakendamises osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusid.
5. Kooli tegevuse analüüsimiseks ei ole arenguestluste tulemusi kasutatud – see on üks võimalus õppeasutuse arendustegevuseks.

Õpikeskkond

1. PGS-i § 44 lg-te 1 ja 2 kohaselt tagab kool õpilase koolis viibimise ajal tema vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse; õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise kord sätestatakse kooli kodukorras kooli pidaja nõusolekul.
2. Peetri Kooli kodukord on kehtestatud 28.04.2014. Kodukorras on sätestatud õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamine, neile reageerimine ja juhtumitest teavitamine, kuid dokumendis kajastub vaid väike osa nendest teguritest, mis võivad ohustada õpilaste turvalisust. Tunduvalt suuremat tähelepanu tuleb pöörata töötajate turvalisuse tagamisele – ohuolukordade ennetamisele, neile reageerimisele, juhtumite lahendamisele.
3. Kodukorras sätestatakse õpilaste õigused ja kohustused, kuid otstarbekas on sätestada ka õpetajate õigused, kohustused ja vastutus. Kindlate reeglite kehtestamise ja reeglite täitmise seirega suurendatakse õpikeskkonna turvalisust.
4. Kodukorrale lisaks on soovitav välja töötada tegevuskava nii vaimset kui ka füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamiseks.
5. Kodukorraga sätestatakse õpilaste õigused, sh õigus ja kohustus teavitada kooli juhtkonda vaimse või füüsilise vägivalda juhtudest, tehes suulise või kirjaliku avalduse. Haldusjärelvalve käigus tehti vestluste ja vaatluse põhjal kindlaks, et õpilased kasutavad võimalust suulise avalduse tegemiseks, teavitades juhtumitest õpetajaid või direktorit. Õpilastega vesteldes selgus, et koolis esineb nii füüsilist kui ka vaimset vägivalda, kiusamist, kuid siiski vähem kui varem. Tegelikku probleemi ulatust ei saa hinnata, kuni pole läbi viidud vastavat uuringut või rahuloluküsitlust õpilaste ja lapsevanemate seas.
6. Haldusjärelvalve käigus korraldatud rahuloluküsitlusest selgus, et 30% õpetajatest peab kooli vaimset, sotsiaalset ja füüsilist õppekeskkonda heaks, 70% nõustus väitega osaliselt. 60% vastanutest leidis, et koolis ei varjata probleeme, vaid neid püütakse koos lahendada, 40% nõustusid väitega osaliselt.
Toodud näitajate valgusel on koolijuhil otstarbekas sisehindamise käigus täpsustada, milles seisnevad vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna puudujäägid konkreetselt, millised on suurimad ohutegurid, ja koostada tegevuskava nende kõrvaldamiseks.
7. Kooli kodukorras ei selgu, kuidas on koolis korraldatud murede, kaebuste ja probleemide menetlemine. Vestlusest õpilastega jäi kõlama mõte, et neile meeldiks, kui koolis oleks n-ö murede postkast. Koolil puudub sotsiaalpedagoog, kes oleks õpetajatele toeks ja abiks õpilaste heaolu väljaselgitamisel ning probleemide lahendamisel.
8. Vastavalt „Põhikooli riikliku õppekava“ § 19 lg-le 5 esitatakse nõuded õpilase käitumisele kooli kodukorras. Peetri Kooli kodukorras sätestatakse, et *käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul*. Millised on õppeasutuse nõudmised käitumise ja hoolsuse osas, seda antud dokument praktiliselt ei kajasta.
9. Kodukorras on ühe mõjutusmeetmena sätestatud võimalus eemaldada õpilane õppetunnist koos kohustusega viibida määratud kohas ja saavutada tunni lõpuks nõutavad õpitulemused, samas ei selgitata, kus on see määratud koht, kuidas õpitulemused saavutatakse ja kuidas on tagatud õpilase turvalisus sel ajal, kui ta õppetunnis ei viibi.
10. Kodukorras sätestatakse, et õppenõukogu otsusega rakendatakse ühe mõjutusmeetmena ajutist keeldu õppekavavälises tegevuses osalemiseks (üritused, väljasõidud jms). Ajutise keelu korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava ning õpilast kohustatakse saavutama nõutavad õpitulemused.

Eelpool kirjeldatud mõjutusmeetme sätestamine ei ole koolil hästi läbi mõeldud. Selgusetuks jääb individuaalse õppekava koostamise ja õpitulemuste saavutamise nõue, kui tegemist on õppekavavälise tegevusega. Ilmselt on mõeldud siiski ajutist õppes osalemise keeldu, nagu sätestatakse PGS-i § 58 lg 3 p-s 12, § 58 lõigetes 4 ja 8.

11. Kooli kodukorra kohaselt on bussitransporti kasutavatel õpilastel võimalus viibida pärast tundide lõppu õpetaja juuresolekul kooli raamatukogus. Sisuliselt on tegemist pikapäevarühmaga, kuigi kooli dokumentatsioon seda ei kajasta – direktor ei ole moodustanud pikapäevarühma, ei ole kehtestanud pikapäevarühma töökorraldust ega päevakava, vanemad ei ole esitanud vastavaid taotlusi. 2014/2015. õa õppenõukogu koosolekute protokollides ei kajastu võimalus kasutada pikapäevarühma kooli tugimeetmena.

Haldusjärelevalve läbiviimise käigus ilmnis, et bussi ootavad õpilased kasutavad võimalust raamatukogus viibida ning saavad koduste õpiülesannete täitmisel abi, mis on noorematele õpilastele suureks toeks õpitulemuste saavutamisel. Positiivne on, et õpilased saavad samas ka eripedagoogi ja logopeedi abi.

Vestlusest õpilastega selgus, et ka vanemate klasside õpilastele võiks olla tagatud abi koduste õpiülesannete täitmisel, kuid pikapäevarühma tegevus lõpeb varem kui vanemate klasside tunnid.

2013. a korraldatud rahuloluküsitluses peab enamik lapsevanematest pikapäevarühma õpiraskustega õpilaste toetamiseks vajalikuks.

Kuna PGS-i § 73 kohaselt on kooli hoolekogu ülesanne aidata kaasa õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomisele ning hoolekogu peab andma ka hinnangu pikapäevarühma vajaduse ja töökorralduse kohta, on vajalik arutada antud küsimust kooli hoolekoguga. Kui ilmneb, et nii õpilased kui ka vanemad soovivad pikapäevarühma moodustamist ning kui kooli pidaja annab selleks nõusoleku, moodustab direktor pikapäevarühma, tuginedes PGS-i §-le 38.

12. PGS-i § 45 lg 3 kohaselt korraldab direktor kooli hädaolukorra lahendamise plaani väljatöötamise. EHIS-e sissekandest selgub, et koolijuht läbis 2011. a 7-tunnise täienduskoolituse „Kriisimeeskond tööle, hädaolukorra lahendamise plaan korda“. Haldusjärelevalve käigus selgus, et koolil hädaolukorra lahendamise plaan puudub, millega on seatud ohtu õpilaste ja koolitöötajate turvalisus. Koolis on olemas tulekahju korral tegutsemise plaan, samuti on 2013. a lõpus koostatud tuleohutusala enesekontrolli aruanne. Vastavalt Päästeameti esindaja telefoni teel antud selgitustele on Peetri Koolis tuleohutusala ettekirjutused täidetud. 2014. a evakuaatsiooniõppus oli haldusjärelevalve toimumise ajaks veel korraldamata.
13. Kodukord on avalikustatud kooli veebilehel. Õpilastel puudub võimalus tutvuda kodukorraga paberil, nagu sätestab PGS-i § 69 lg 1. Dokument on mahukas, seega võib teha sellest väljavõtte õpilastele olulise infoga ning teha see kättesaadavaks näiteks kooli stendil. Kuna koolil puudub hädaolukorra lahendamise plaan, on väga oluline panna õpilastele nähtavas kohas välja see osa kodukorrast, mis puudutab nende turvalisust.
14. Kooli füüsiline keskkond – ruumid, sisustus, õppevahendid – vajab jätkuvalt kaasajastamist. Hoolekogu poolt korraldatud küsitluses esitasid õpetajad oma soovid ja vajadused õpikeskkonna parendamiseks. Kuna vajadused on ressursimahukad (nt akende vahetus, hoone soojustamine, pesemistingimuste parendamine, IT-valdkonna arendamine jms), saab õpikeskkonda parendada järk-järgult.
15. Õpikeskkonna parendamiseks on vajalik hinnata kooli õpikeskkonna seisundit tulenevalt PRÕK-is esitatud nõudmistest ning arvestada seda arengukava koostamisel.

2) Õpetajate täienduskoolitus

Täienduskoolituse analüüsimisel oli eesmärgiks hinnata, kas õpetajate tööala enesetäiendamine võimaldab tagada igale õpilasele eakohase, turvalise ning arendava õpikeskkonna.

1. Õpetajate tööalast täienduskoolitust reguleerib Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määrus nr 381, mille § 17 lg 2 kohaselt läbib õpetaja iga viie aasta jooksul tööalase täienduskoolituse vähemalt 160 tunni ulatuses.
Eesti Hariduse Infosüsteemi sissekannetele ja koolitusdokumentidele tuginedes on enamikul Peetri Kooli õpetajatest nimetatud eesmärk saavutamata.
2. Haldusjärelevalve käigus selgus, et paljud täienduskoolitused on Eesti Hariduse Infosüsteemi sisse kandmata, mis annab ebaõige ülevaate õpetajate osalemisest täienduskoolitustes. 2013. ja 2014. a kohta sissekanded praktiliselt puuduvad. Seega ei ole koolijuht täitnud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18, millest tulenevalt kantakse õpetajate täienduskoolitused registrisse.
3. Täiendavalt esitatud koolitustõendite põhjal selgus, et õpetajad on tegelikult täienduskoolitustest rohkem osa võtnud, kuid siiski mitte piisavalt täitmaks Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud nõudeid. Peetri koolis põhitöökohaga töötavatest õpetajatest on viie aasta jooksul osalenud koolitustes vähemalt 160 tunni ulatuses ainult üks õpetaja.
Õpetajate puhul, kes töötavad paralleelselt ka mõnes teises koolis, on koolitustest osavõtt kooskõlas „Õpetajate koolituse raamõuetes“ sätestatuga.
4. Õpetajad on osa võtnud peamiselt ainealastest täienduskoolitustest, uut õppekava või õpikut tutvustavatest koolitustest, hariduskonverentsist, õpilaste hariduslike erivajaduste koolitustest. Direktori selgituste kohaselt on osa võetud ka õpetajate aineseksioonide tööst, kuid selle kohta puudub juhil täpsem ülevaade. Tegemist on sisehindamise valdkonda kuuluva küsimusega: töötaja koolitusvajaduse hindamiseks peab koolijuht omama ülevaadet koolitustest, millest õpetaja on osa võtnud ja milles end täiendanud.
5. 2014/2015. õa läbiviidava projekti „Nõustamisteenuste tagamine kodukohas“ üks olulisi tegevusi on lastevanemate ja õpetajate koolitamine nii lasteaias kui ka koolis. Käesolevaks õppeaastaks on planeeritud viis koolitust õppimise ja õpetamise teemal, toimunud on õuesõppe koolitus.
6. Õpetajad ei ole läbinud individuaalse õppekava (IÕK) rakendamise teemalist täienduskoolitust, kuigi IÕK-d rakendatakse kolme õpilase arengu toetamiseks.
Juhiseid individuaalse õppekava koostamiseks on võimalik leida aadressilt http://www.oppekava.ee/images/5/59/Individuaalne_oppekava.pdf.
7. Rahul ei saa olla olukorraga, et õpetaja, kelle kvalifikatsioon ei vasta haridusministri määrusega kehtestatud nõuetele ja kes töötab koolis teist õppeaastat, ei ole läbinud ühtki täienduskoolitust. Õpetaja tegevus pedagoogina on toetamata. Kuna koolitusplaane õppeasutuses ei koostata, ei ole võimalik hinnata, milliseid meetmeid on asutuse juhil kavas rakendada õpetaja pedagoogilise pädevuse tõstmiseks.
8. Direktori ütluste põhjal vajaksid õpetajad koolitust kujundava hindamise, õppetöö diferentseerimise, liitklassis õpetamise, IT-vahendite kasutamise, individuaalse ja lihtsustatud õppekava rakendamise osas, ometi ei ole koolijuht koostanud koolitusplaane ei pikemaks ega ka lühemaks perioodiks.
9. Õpetajate osavõtt täienduskoolitustest kujuneb vastavalt sellele, milliseid pakkumisi koolile tehakse, milline on õpetaja huvi konkreetse teema vastu, milline on koolituse maksumus. Järelevalve käigus peetud vestlustest kooli töötajatega jäi kõlama mõte, et raha koolitusteks on vähe. Kokkuhoiupoliitika on viinud selleni, et õpetajad ei taha minna koolitusele, kui nad peavad ise maksma transpordi eest ja kolleegile kompenseerima ka asendatud tunni.
Rahuloluküsitluses töid õpetajad täienduskoolituse valdkonna kitsaskohtadena välja kooli rahapuuduse, probleemid tundide asendamisega, infopuuduse, koolituste kulukuse.

10. Õppeasutuse pidaja poolt esitatud andmetel ei ole koolijuht suutnud realiseerida riigi poolt koolitusteks eraldatud rahalisi vahendeid: 2013. a jäi kasutamata 189,5 eurot. 2014. a 18. nov seisuga oli kasutamata 760 eurot. Seega ei ole päris tõene väide, et õpetajate tagasihoidlik osalemine koolitustel on tingitud koolitusraha vähesusest. Koolijuht ei ole pidajalt taotlenud täiendavaid vahendeid õpetajate täienduskoolitusteks.
11. Hea praktika ja koolituskogemuse edasiandmist direktori ja õpetajate väitel õppeasutuses ei ole. Ilmselgelt ei saa siin initsiatiiv tulla õpetajatelt – pedagoogilistelt praktikatelt õppimise ja koolitustel omandatud teadmiste edasiandmise korraldamine on koolijuhi pädevuses.
12. Õppeasutuses ei ole läbi viidud sisehindamist, seetõttu ei ole seda arvestatud koolitustele suunamisel. Täienduskoolitustest osavõtt peab olema vajaduspõhine ja võimaldama õpetajal täiendada end valdkondades, mis on kooskõlas sisehindamise tulemustega.

Sisehindamise puudumise tõttu ei ole koolis hinnatud ka täienduskoolituste tulemuslikkust ning mõju õpetaja tööle. Koolijuht leiab, et koolitustel õpitut tuleks rohkem rakendada. Nimetatud soov on igati asjakohane ning loob eeldused muutuste sisseviimiseks õpetaja professionaalse arengu tagamisel ja täienduskoolituste mõju hindamisel.

13. Koolis ei ole korraldatud kujundava hindamise koolitust ning EHS-e sissekannetele tuginedes ei ole ükski õpetaja selleteemalisel täienduskoolitusel osalenud, mille tõttu on õpetajatelt raske nõuda kujundava hindamise põhimõtete tundmist ja rakendamist. Õppeasutuse juhi pädevuses on läbi täienduskoolituste arendada töötajate oskusi ja kujundada hoiakuid nii õppe jõukohastamiseks kui ka õpilaste arengu hindamiseks.
14. Haldusjärelevalve käigus korraldatud küsitlusest selgus, et 70% õpetajatest oli täiesti või osaliselt nõus väitega, et koolis toetatakse töötajate arengut süsteemselt. 70% küsitletutest väidavad, et nad saavad juhtkonnaga rääkida oma arengusoovidest, 89% kinnitavad, et osalevad aktiivselt täienduskoolitustes. 70% hinnangul vahetatakse koolis süstemaatiliselt tööalaseid kogemusi ja teadmisi. 80% saab vajadusel oma töös tuge mõnelt kolleegilt.
Varem esitatud fakte, nagu vähene koolitustundide arv, sisehindamise puudumine, raskused koolitustel osalemisel, koolituskogemuste mitteedastamine kolleegidele, ning rahuloluküsitluse tulemusi kõrvutades selgub paradoksaalne olukord, et enamik õpetajaid on rahul olemasolevate võimalustega end täiendada. Kuna sisehindamist ei ole õppeasutuses läbi viidud, ei ole ka ilmnenu koolitusalsed kitsaskohad.
15. Rahuloluküsitlusest selgusid koolitusvaldkonnad, mida õpetajad vajalikuks peavad. Sagedamini nimetati HEV-õpilaste õpetamist ja tööd liitklassis, aga ka interaktiivsete võimaluste kasutamist, dokumentatsiooniga seonduvat, diferentseeritud hindamist, õpetajalt õpetajale koolitust.
Kuna vaid üks õpetaja oli rahul oma teadmistega tööks HEV-õpilastega, annab see selge signaali, millest koolijuhil tuleb alustada, kui ta tahab suurendada õpetajate pädevusi.
16. Igale õpilasele arenguks vajaliku eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel on oluline õpetajate ettevalmistus IT-vahendite kasutamiseks õppeprotsessis. Koolijuhi hinnangul kasutatakse IT-vahendeid tagasihoidlikult ning üheks põhjuseks on vähesed oskused.
Positiivne on, et koolijuht teadvustab probleemi. EHS-e sissekannete põhjal selgub, et mitu õpetajat on läbinud Tiigrihüppe SA 60-tunnise koolituse „Digitiiger“, samuti lühemaid koolitusi, kuid ilmselt ei ole see olnud piisav IT-vahendite kasutamiseks õppeprotsessis.

Põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud kaheksa üldpädevuse hulka kuulub ka digipädevus. Kuna üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses, on vajalik, et digipädevuste kujundamiseks oleksid suutelised kõik õpetajad. See omakorda toob kaasa vajaduse õpetajate IT-alaseks täienduskoolituseks.

LASTEAED

1) Juhtimine

Õppeasutuse juhtimise analüüsimisel on eesmärgiks hinnata, kas juhtimine võimaldab tagada igale lapsele eakohase, turvalise ning arendava kasvukeskkonna.

Dokumentatsioon

Lasteaia õppekava

1. „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lg 1 kohaselt on lasteaed koostanud riikliku õppekava alusel oma õppekava.
2. Nõudmised lasteaia õppekavale esitatakse „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lg-s 4, millest tulenevalt on Peetri Kooli lasteaia õppekavas järgmised vajakajäämised:
 - 1) Õppekavas puudub lasteasutuse liik ja eripära;
 - 2) Õppekavas esitatakse lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted, kuid mitte õppe sisu;
 - 3) Lapse arengu eeldatavad tulemused on esitatud üksnes 6–7-a laste osas;
 - 4) Lapse arengu hindamise osas kirjeldatakse hindamise põhimõtteid, kuid hindamise korralduse osas tuuakse ära üksnes arenguvestluste korraldamine. Õppekavast ei selgu, kuidas kogutakse andmeid laste arengu kohta, kuidas andmeid analüüsitakse, milliseid meetodeid kasutatakse lapse arengu hindamiseks, keda kaasatakse hindamisse jms;
 - 5) Õppekavas ei täpsustata, millised on individuaalse arengukava kõrval teised võimalused arengulise erivajadusega lapse toetamiseks;
 - 6) Õppekavas on kehtestamata koolivalmiduskaardi vorm, nagu sätestab haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 6 lg 3.

Tegevuskava

1. Haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 4 lg 1 kohaselt määratakse lasteasutuse tegevuskavas lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest.
Lasteaia tegevuskava koostamisel on lähtutud üksnes lasteaia õppekavast, kuna arengukava õppeasutusel puudub ning sisehindamist ei ole läbi viidud.
Tegevuskavas kajastub muu hulgas ka 2014/2015. õa õppe- ja kasvatustegevuse eesmärk – luua igale lapsele arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond, mis ühtib riikliku prioriteediga.
2. Rühmade tegevuse planeerimisel väärib esiletoomist, et õppeaasta eesmärkide sõnastamine on eelnenud õppeaastatega võrreldes muutunud konkreetsemaks. Riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärkide kõrval püstitatakse ka konkreetseid eesmärke, millest oma töös lähtutakse (nt 2014/2015. õa väärtuste õpetamine läbi vanasõnade).
Nooremas rühmas on sõnastatud õppeaasta prioriteet – lapse individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatustegevustes – ja eesmärk – luua igale lapsele arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.
3. Õppe- ja kasvatustegevused planeeritakse nädala kaupa, esitades erinevate valdkondade eesmärgid, temaatika, õppesisu ja -tegevused. Positiivsena väärib esiletoomist nädalaplaanide kompaktsus ja konkreetsus, samuti lastega tehtava individuaalse töö ja lastevanemate osaluse kajastamine.

Õppe- ja kasvatustegevuse päevikud

1. Õppe- ja kasvatustegevuse päevikute täitmisel on õpetajad lähtunud haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 5 lg-s 3 sätestatust ning kandnud päevikusse nõutavad andmed.
2. Sama määruse § 5 lg 2 kohaselt kinnitab direktor rühmapäeviku allkirjaga päeviku viimasel leheküljel enne õppeaasta algust. Vanema rühma 2014/2015. õa päevik on direktori poolt kinnitamata.
3. Rühmapäevikute sissekanded annavad ülevaate läbiviidud õppe- ja kasvatustegevustest. Eelmiste õppeaastatega võrreldes on jooksva õppeaasta päevikutes näha positiivseid arenguid selles osas, mis puudutab individuaalset tegelemist lastega ja logopeedilise abi rakendamist.
4. 2012/2013. õa ja 2013/2014. õa päevikute sissekannetest ilmnevad probleemid turvalise, positiivselt mõjuva kasvukeskkonna kujundamisel. Selgub, et vanemas rühmas ei ole laste omavaheline läbisaamine hea, esineb tõsiseid konflikte, mille lahendamiseks ei saa alati edukalt hakkama ka õpetajad. Kasvukeskkonna turvalisuse tõstmiseks on kaasatud lapsevanemad, psühholoog, noorsoopolitseinik. Täiendava meetmena soovitati lapsevanemale liituda ATH-lastetugigrupiga.
5. Käesolevast õppeaastast rakendatakse lasteaias regulaarselt psühholoogilist nõustamist, samuti jätkub projekt „Kiusamisest vaba lasteaed“, mis loob eeldused lastevaheliste suhete paranemiseks. Koolijuhi pädevuses on täienduskoolituste kaudu tõsta ka õpetajate valmisolekut sobimatult käituva lapsega toimetulekuks.

Koolivalmiduskaardid

1. Haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 6 lg 1 kohaselt on koolivalmiduskaart dokument, milles kirjeldatakse lapse arengu tulemusi üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lähtuvalt koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed.
2. Lasteaias kasutatav koolivalmiduskaart arvestab eelnimetatud nõudmistega. Kaardil kajastuvad ka lasteasutuses rakendatud tugiteenused ning antakse hinnang lapse koolivalmidusele.
3. Kooli HEV-õpilaste õppe koordineerija hinnangul annavad koolivalmiduskaardid ülevaate kooli tulnud lapse võimetest ja vajadustest.
4. Koolivalmiduskaardi kaudu liigub info õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkuse ja lapse arengu kohta lasteaiast kooli, kuid koolist lasteaeda on info liikumine problemaatilisem. Rahuloluküsitlustest selgus, et vaid üks lasteaia õpetaja on nõus väitega, et ta saab koolilt tagasisidet, kuidas lasteaia lõpetanud lapsed koolis hakkama saavad.
Vestlustest õpetajatega selgus, et süstemaatilist tagasisidet laste kooliks ettevalmistuse kohta on neile tööks vaja, kuid siiani ei ole selle korraldamiseni jõutud. Direktori pädevuses on leida võimalused alushariduse ja põhihariduse õpetajate koostöök, institutsioonilised eeldused selleks on loodud.

Personal

1. Lasteaias on kaks rühma, mõlemal rühmal on kaks õpetajat ja õpetaja abi. Seega on personali koosseis kooskõlas haridusministri 6.12.1999 määruses nr 58 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseisu kinnitamine“ sätestatuga. Muusika- ja liikumistegevusi viivad läbi põhikooli õpetajad.

2. Kõikide õpetajate kvalifikatsioon vastab haridusministri 26.08.2002 määrusega nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud nõuetele.
3. Tugispetsialistide teenust osutatakse projekti „Nõustamisteenuste tagamine kodukohas“ kaudu (vt käesoleva õiendi jaotis *Põhikool. Personal*).
4. Peetri Kooli põhimäärusega sätestatakse, et kooli juhtkonna moodustavad direktor, huvijuht ja lasteaia pedagoogide valitud esindaja. Haldusjärelvalve käigus peetud vestlustes ei nimetanud ükski töötaja, et lasteaia pedagoogide valitud esindaja kuulub juhtkonna hulka. Põhimäärusega sätestatu täitmine on vajalik, et lasteaia töötajate seisukohad õppeasutuse kui terviku arengu osas kuuldavaks saaksid ja nendega arvestataks.
5. Lasteaed on avatud 7.00–18.00. Õpetajate kattuvat tööaega on kolm tundi. Seda aega kasutatakse rühma tegevuse planeerimiseks, õppe- ja kasvatustegevuste ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks, lapse arengu hindamiseks ja lapse individuaalse arengu toetamiseks.
6. Õppeasutuse personali koosseisu kehtestades ja tööülesandeid jaotades ei ole piisavalt arvestatud vajadusega juhtida nii kooli kui ka lasteaia tegevust. Direktori hõivatus kooli õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise, õppeasutuse füüsilise keskkonna parendamise ning kaadriprobleemidega ei ole jätnud aega arendustegevuseks, samas ei ole nimetatud ülesandeid ka kellelegi teisele delegeeritud.

Nagu selgub lasteaia dokumentatsioonist ja vestlustest töötajatega, on kõige suuremad vajakajäämised õppe- ja kasvatustegevuse juhtimise osas just lasteaias, kus mõlemad rühmad tegutsevad suhteliselt autonoomselt, omamata erilisi kokkupuutepunkte omavahel ja kooliga.

7. Järelevalve käigus toimunud rahuloluküsitlustes andsid õpetajad hinnangu lasteaia juhtimisele. Ükski vastanutest ei nõustunud täielikult sellega, et õppeasutuse arengusuunad püstitatakse üheskoos, meeskonnatöona. 50% ei nõustunud väitega, et juhtkonna töö lasteaia eesmärkide saavutamiseks on sihipärane, 50% nõustus sellega osaliselt. Keegi töötajatest ei nõustunud täielikult väitega, et koostöö juhtkonna ja töötajate vahel toimib, et juhtkonnalt saadakse töös piisavalt tuge, et tööülesandeid jaotades arvestatakse töötajate kompetentsust. Kõige madalam hinnang anti väitele, et lasteaias hinnatakse eesmärkide saavutatust sisehindamisega. Tulemus on ootuspärane, kuna sisehindamist ei ole õppeasutuses läbi viidud, samuti ei peeta töötajatega arenguvestlusi. Õpetajad on osaliselt nõus väitega, et asutuses ei varjata probleeme, vaid püütakse neid koos lahendada.

Õppe- ja kasvatusprotsess

1. „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 21 lg 1 kohaselt on direktori ülesanne tagada lasteaia tulemuslik töö ja juhtida lasteasutuse tegevust kooskõlas pedagoogilise nõukogu ja hoolekoguga. Pedagoogilise nõukogu tegevust lasteaias ei korraldata. Vestlustest lasteaia töötajatega selgus, et vajadusel tulevad õpetajad kokku, et ühte või teist õppe- ja kasvatustegevust puudutavat küsimust arutada, ja kutsuvad arutelude juurde ka direktori. Koosolekuid ei protokollita, küll aga pannakse kirja sõlmitud kokkulepped. Nimetatud märkmetega ei olnud haldusjärelvalve käigus võimalik tutvuda.
2. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus tugineb päevakavale, milles vahelduvad igapäevatoimingud, õpetajate kavandatud tegevused, mäng ja vabategevused.
3. Õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel arvestatakse laste ealiste ja arenguliste iseärasustega. Haldusjärelvalve käigus vaadeldud tegevustest ilmnas, et õpetajad viisid läbi nii ühis- kui ka individuaalseid tegevusi, arvestades lapse arengutaset, vanust ja huvi. Positiivselt väärib esiletõomist koduloolisuse aspekti kajastumine õppe- ja kasvatustegevustes, samuti erinevate tegevuste lõimimine.

Andekamatele lastele võimaldatakse individuaalseid tegevusi, mis on kooskõlas nende huvide ja fantaasiaga. Laste huvide ja annete arendamiseks töötavad lasteaia voolimisring ja liikumisring.

4. Haldusjärelevalve käigus korraldatud küsitlusest selgus õpetajate hinnang iseenda tegevuse kohta õpetegevuste diferentseerimisel: pooled küsitletutest nõustasid täielikult ja pooled osaliselt, et nad arvestavad õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel laste vajaduste ja võimete. Antud hinnang on õppeasutuse juhile võimalus personali arendamiseks. Kuna lasteaia sisehindamist läbi ei viida, ei oma direktor täpset infot selle kohta, kuidas õppe- ja kasvatustegevusi läbi viiakse, milliseid õppe diferentseerimise võimalusi kasutatakse ning kuidas kasvukeskkond seda toetab.
5. Õpetaja abid on kaasatud õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisesse. Kuna mõlemas rühmas on tegemist eri vanuses lastega, kelle oskused on samuti erineval tasemel, on õpetaja abide toetus õppeprotsessis väga oluline.

Laste võimete ja vajaduste väljaselgitamine, tugimeetmete rakendamine

1. „Koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast“ lähtuvalt on lasteaia õppekavas sätestatud erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted. Õppekavas ei kajastu, milliseid võimalusi kasutatakse lasteais erivajadusega lapse arengu toetamiseks ja kuidas see on korraldatud (tugiteenuste osutamine, andeka lapse toetamine, eesti keele õppe tagamine neile lastele, kelle kodune keel pole eesti keel jne).
2. Lasteaia õppekavas on sätestatud individuaalse arengukava koostamine kui võimalus arengulise erivajadusega lapse toetamiseks. Individuaalseid arengukavu ei ole ühelegi lapsele koostatud. Vestlustest õpetajatega ilmsel, et rühmades on arengulise erivajadusega lapsi.
3. Vestlustest õpetajatega selgus, et laste vajaduste ja võimete väljaselgitamine toimub peamiselt vaatluse tulemusena: lapsi jälgitakse igapäevatoimingutes, mängus ja õpetaja kavandatud tegevustes. Vaatluste tulemused dokumenteeritakse valikuliselt. Laste vajaduste väljaselgitamiseks küsitakse infot ka vanematelt (tutvumisleht).
4. Lapse arengu iseärasused ei avaldu alati tavapärase pedagoogilise vaatluse tulemusena ning lapsevanemal tuleb täiendavate uuringute läbiviimiseks pöörduda eriarsti, eripedagoogi, psühholoogi või logopeedi poole. Sellisel juhul tuleb vanemal edastada spetsialistile õpetaja poolt kogutud teave – arengumapp, iseloomustus või lapse individuaalse arengu kaart. Viimati nimetatud dokumente ei ole lasteaia erivajaduste väljaselgitamiseks kasutatud.

Haldusjärelevalve käigus nõustati õpetajaid lapse individuaalse arengu kaartide kasutamist puudutavates küsimustes (http://www.hm.ee/sites/default/files/juhendmaterjal_alusharidus.pdf).

5. Laste heaolu väljaselgitamiseks saadakse infot lastevanematelt. Lapsed väljendavad oma heaolu ja turvatunnet emotsioonide kaudu, mis avalduvad nii igapäevatoimingutes, mängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes. Hommikuringis antakse lastele võimalus oma mõtetest ja tunnetest rääkida, mis on kindlasti positiivne lapse emotsionaalse arengu seisukohast. Heaolu ja turvatunde saavutamisele on suunatud ka projekti „Kiusamisest vaba lasteaed“ tegevused.
6. Õpetajate hinnangul on lasteaia lapsi, kes vajavad logopeedilist, psühholoogilist ja eripedagoogilist abi. Käesoleval õppeaastal on tugiteenuste projekti kaudu suuremad võimalused laste arenguliste erivajaduste väljaselgitamiseks ja abi osutamiseks. Edaspidi tuleb pöörata tähelepanu tugiteenuste rakendamise tulemuslikkuse analüüsile vähemalt kord õppeaastas.

7. Haldusjärelevalve käigus korraldatud küsitlusest selgus, et vaid pooled õpetajatest näevad tugisüsteemi toimimises reaalselt tuge oma tööle. Kuna regulaarset logopeedilist ja psühholoogilist abi rakendatakse alles esimest aastat, ei tunneta õpetajad veel selle tulemuslikkust.

Lapse arengu hindamine

1. Lapse arengu hindamise aluseks on riiklikus õppekavas sätestatud põhimõtted. Lapsi jälgitakse igapäevatoimingutes, mängus ja pedagoogi suunatud tegevustes.
2. Lasteaia pedagoogilise nõukogu otsusega on lapse arengu hindamiseks kasutusele võetud vaatlustabelid. Lapse arengut hinnatakse nii sügisel kui ka kevadel. Arengutabeleid tutvustatakse lapsevanematele.
3. Lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks viiakse lapsevanemaga läbi arenguvestlus, mille tulemused dokumenteeritakse. Positiivsena väärib esiletõomist, et arenguvestluste kokkuvõtted annavad hea ülevaate lapse arengust, tuues välja nii tema tugevad küljed kui ka need oskused, milles laps vajab abi. Samuti on positiivne, et vanemad saavad anda edasi oma seisukohad ja ettepanekud.
4. Laste arengu hindamisse ei ole kaasatud muusika- ja liikumisõpetajaid. Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 24 lg-le 3 on lapse arengu hindamise aluseks eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Viimaste osas suudavad just valdkonna õpetajad anda lapse arengule adekvaatsema hinnangu.
5. Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel ei ole õpetajad läbinud täienduskoolitusi lapse arengu hindamiseks.
6. Lapse arengu dokumenteerimiseks on kasutusel arengumapid, kus talletatakse erinevaid näiteid lapse arengust. Kindlaid kokkuleppeid mapi sisu osas ei ole. Praegu kasutusel olevates mappides on laialdane valik täiskasvanule olulise infoga, nagu ülevaade lasteaia ajaloost, lasteaia kodukord, traditsioonid, rühma nimekiri, lapse arengu eeldatavad tulemused, kuid lapse arengut konkreetselt kajastava info osakaal on väiksem. Arengumapi täiendamiseks on võimalus lisada sinna töölehti, arvestades, et iga leht näitab mingit kindlat oskust, samuti vestlusi või intervjuusid lastega.
7. Arenguvestluste tulemusi kasutatakse lapse edasise arengu kavandamisel – võimalike probleemide korral korrigeeritakse õpetust (nt suurendatakse lapsega tehtava individuaalse töö mahtu). Laste arengu hindamise tulemuste analüüse arvestavad rühma õpetajad oma tegevuste planeerimisel. Lasteaia kui terviku tegevuse analüüsimiseks ja hindamiseks ei ole laste arengu analüüse kasutatud.
8. Õpetajate hinnangul on kõik vanemad teadlikud oma lapse arengu tulemustest lasteaias.

Kasvukeskkond

1. „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 7 lg 4 kohaselt viiakse rühma õppe- ja kasvatustegevus läbi esteetiliselt ja turvaliselt keskkonnas, mis võimaldab üksi- ja ühistegevusi. Laste kasvukeskkonda on püütud muuta esteetilisemaks ja turvalisemaks vastavalt võimalustele. 2014. a kevadel hoolekogu korraldatud küsitluses said õpetajad teha ettepanekuid laste kasvukeskkonna parendamiseks. Küsitlusest selgub, et füüsilise keskkonna parendamiseks vajalikud tööd on enamasti ressursimahukad (lasteaia soojustamine, põrandate renoveerimine, trepikoja, akende ja pesuruumi remont, mänguväljaku varustamine atraktsioonidega jms). Direktori selgituste kohaselt on olemas plaan suurema ressursikuluga tööde teostamiseks.

2. Kahe rühmaruumi sisustus ning õppe- ja mänguvahenditega varustus erineb üsna olulisel määral. Kuna üks rühm on tegutsenud alles lühikest aega, ei ole suudetud seda kõige vajalikuga varustada. Visuaalsel hinnangul on rühmas vähe mänguasju, uuemaid raamatuid, arendavaid mängu.

Õpetajate selgituste kohaselt vajatakse vahendeid mõlemas rühmas ja kõikide õppetegevuse valdkondade tarvis, kuid lasteaia eelarve piiratus reguleerib, mida õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimiseks saab muretseda.

Õppe- ja rollimängude mängimiseks on õpetajad ise vahendeid valmistanud. Lapsevanemate ja õppeasutuse pidaja abiga ehitati õuealale palkmaja, mida saab kasutada ka õuesõppeks. Õueala vahendid on direktori hinnangul turvalised, kuid nende valik on tagasihoidlik.

Iseseisva mängutegevuse kujundamisel on tähtis esemeline mängukeskkond. Laste mängumaailmas on vaja nii valmis mänguasju kui ka tinglikke lelusid. Olemasolevate vahenditega on piiratud loovmängude, sh rolli- ja lavastusmängude mängimine.

3. Õpetajate hinnangul on lasteaia õppevara õpetuse diferentseerimise aspektist lähtudes üsna piiratud: ostetakse vaid esmavajalikke töövahendeid etteantud limiidi piires (peamiselt käelise tegevuse vahendid). Lasteaia materiaalse olukorra parendamisel on appi tulnud vanemad, kes kinkisid nooremale rühmale lasteraamatuid.
4. Haldusjärelevalve käigus korraldatud küsitlusest selgus, et vaid 25% õpetajatest hindab lastele loodud kasvukeskkonda eakohaseks, turvaliseks ja arendavaks. Veel madalamalt hinnati tööks vajalike vahendite olemasolu, sh võimalust kasutada arvutit ja internetti. Toodud näitajad annavad aluse sisehindamise käigus täpsustada, milles seisnevad laste kasvukeskkonna puudused, ja koostada tegevuskava nende kõrvaldamiseks. Tuge ja abi laste kasvukeskkonna hindamiseks ja täiustamiseks on võimalik saada Riikliku Eksamikeskuse trükistest "Üldoskuste areng koolieelses eas" (kirjastus Studium, 2008) ja „Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad“ (kirjastus Studium, 2009).
5. Sotsiaalministri 24.09.2010 määruse nr 61 „Tervisekaitseõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale“ § 5 lõike 1 kohaselt määratakse lasteasutuse arengukavas ja tegevuskavas kindlaks tervise edendamise eesmärgid ja tegevused, lähtudes lasteasutuse keskkonna riskianalüüsi ja sisehindamise tulemustest ning õppekavast; sama määruse § 5 lg 2 sätestab riskianalüüsi korraldamise kohustuse laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks ning keskkonna ohutuse hindamiseks. Kuna õppeasutusel puudub arengukava, on kindlaks määramata ka tervise edendamise eesmärgid ja tegevused. Kasvukeskkonna ohutuse hindamiseks on läbi viidud riskianalüüs ning ellu viidud üksikud tegevused (nt parandatud piirdeaeda, toodud liivakasti liiva, paigaldatud ustele sulgurid, tähistatud ukseklaasid).

Turvalisuse tegevuskava täitmist hinnates ilmneb, et laste kasvukeskkonna ohutuse tagamiseks on veel palju ära teha. Tegevuskavaga on kindlaks määratud abinõud turvalisuse tagamiseks ja määratud vastutajad, kuid puuduvad tähtajad, seega ei saa hinnata laste kasvukeskkonna turvalisuse tagamise hetkeolukorda.

2) Pedagoogide täienduskoolitus

Pedagoogide täienduskoolituse analüüsimisel on eesmärgiks hinnata, kas õpetajate tööalane enesetäiendamine võimaldab tagada igale lapsele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava kasvukeskkonna.

1. Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määruse nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 17 lg 2 kohaselt läbib õpetaja iga viie aasta jooksul tööalase täienduskoolituse vähemalt 160 tunni ulatuses.

Õpetajate osalemist täienduskoolitustes kontrolliti Eesti Hariduse Infosüsteemi sissekannete ja koolitusdokumentide alusel. Selgus, et paljud koolitused on EHIS-esse sisse kandmata, mis annab ebaõige ülevaate õpetajate osalemisest täienduskoolitustes. Seega ei ole direktor täitnud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ §-st 18 tulenevaid nõudeid, mille kohaselt kantakse õpetajate täienduskoolitused registrisse.

2. Täiendavalt esitatud koolitustõendite põhjal selgus, et õpetajad on tegelikult täienduskoolitustest rohkem osa võtnud, kuid siiski mitte piisavalt täitmaks Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud nõudeid: kaks lasteaia õpetajat on läbinud koolitusi nõutavas mahus, kaks õpetajat aga mitte (viie aasta jooksul vastavalt 81 ja 52 tundi).
3. Õpetajate selgituste kohaselt võimaldati 160-tunnistel koolitustel osaleda neil õpetajatel, kes ei omanud nõutavat kvalifikatsiooni ning seetõttu vähenesid teiste õpetajate võimalused täienduskoolitustest osa võtta.
4. Õpetajad on osalenud õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi puudutavates koolitustes (mina ja keskkond, keel ja kõne, kunst), samuti koolitustel, mis toetavad üldoskuste kujundamist. Kaks õpetajat on läbinud liitrühma tööd käsitleva koolituse, kaks pedagoogi projekti „Kiusamisest vaba lasteaed“ koolituse.
5. Täienduskoolituste loetelust ilmneb, et eelistatud on tasuta koolitusi (nt MTÜ Läbi Tähevärava, SA Eesti Lastefondi, MTÜ Eesti Lastekaitse Liidu koolitused, maakonna hariduskonverents). Kohaliku MTÜ Läbi Tähevärava toetus õpetajate ja lastevanemate koolitamises on märkimisväärne.
6. Vestlustest õpetajatega selgus, et lasteaiaõpetajate ainesektsiooni korraldatud õppepäevadest võetakse võimaluse korral osa, kuid halva transpordiühenduse tõttu on raske osaleda elukohast kaugemal toimuvatel koolitustel.
7. Sisehindamise puudumise tõttu ei toimu lasteaias teadlikku, vajaduspõhist valikut täienduskoolitustel osalemiseks. Seda mõjutavad pigem mitmed välised tegurid, nagu koolituste maksumus, toimumise asukoht, omaosalus piletiraha näol, kolleegi asendamine jms. Seoses väidetava koolitusraha vähesusega pakub koolijuht töötajatele tasuta koolitusi, millest aga õpetajad ei ole alati huvitatud, kuna see ei lange kokku nende soovide ja vajadustega.
8. Lasteaia õpetajate rahuloluküsitlusest selgus, et 75% õpetajatest oli osaliselt nõus väitega, et lasteaias toetatakse töötajate arengut süsteemselt, 25% leidis, et see nii ei ole. Küsitluse põhjal ei ole töötajatel erilisi probleeme juhtkonnaga oma arengusoovidest rääkida. 75% nõustub osaliselt, et nende osalemine täienduskoolitustes on aktiivne, 25% oma osalemist aktiivseks ei pea. Pooled vastanutest leiavad, et lasteaias ei vahetata süstemaatiliselt tööalaseid kogemusi ja teadmisi, pooled nõustuvad väitega osaliselt. Ükski vastanutest ei kinnita, et õppeasutuse sisekoolitused on olnud vajalikud, et tööd paremini teha. Väidetakse, et lasteaias ei ole olnud sisekoolitusi.

Sisehindamise puudumise tõttu on ootuspärane, et sellele valdkonnale antakse kõige madalamad hinnangud: 75% ei nõustu väitega, et lasteaias hinnatakse täienduskoolituste mõju töö tulemusele, 25% nõustub osaliselt.
9. Õppeasutuses on korraldamata koolituskogemuste edasiandmine ja parimatelt praktikatelt õppimine, mis toetaks õpetajate tööalast enesetäiendamist. Kõik rahuloluküsimustikust selgunud statistilised näitajad viitavad vajadusele rajada õppeasutuses koolituskogemuste edasiandmise, parimatelt praktikatelt õppimise ning koolituste tulemuslikkuse hindamise süsteem.

10. Õppeasutuse personali koosseisust ja töökohustuste määramatusest tulenevalt ei toimu lasteaia õpetajate metoodilist juhendamist. Koostoimes töötajate tagasihoidliku osavõtuga täienduskoolitustest on see takistuseks lastele eakohase, turvalise ning arendava kasvukeskkonna tagamisel.
11. Rahuloluküsitlusest ja vestlustest töötajatega selgus, et mõlemas rühmas on arengulise erivajadusega lapsi, samas ei olnud ükski töötaja päris rahul oma teadmistega tööks erivajadustega lastega. Üks õpetaja on osalenud Eesti Lastefondi korraldatud õppepäeval „ATH-laps meie keskel“ – koolituse tingis asjaolu, et rühmas on ATH-sümptomitega laps.
12. Õppe- ja kasvatustegevuse päevikute sissekannete, töötajatega peetud vestluste ja tegevuste vaatluse põhjal ilmsel vajadus tõsta õpetajate pädevust agressiivselt käituva lapsega toimetulekuks.
13. Lasteaias on täienduskoolitusteks eraldatud raha kasutamine oluliselt vähenenud: 2012. a kulutati koolitusteks 687 eurot, 2013. a 124 eurot. 2014. a ei ole novembri seisuga üldse koolitusraha kasutatud. Seega ei ole alust väita, et personali täienduskoolitustest osavõttu nõutud mahus ei suudeta tagada koolitusraha vähesuse tõttu.
14. Töötaja soov ennast täiendada peaks tulenema asjaolust, et ta oleks võimeline täitma endale töölepinguga võetud kohustusi, samas vastutab direktor õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkuse eest, mida on raske saavutada, kui personal ei ole kompetentne. Seega on ühel osapoolel kohustus ennast aktiivselt tööalaselt täiendada, teisel osapoolel kohustus luua selleks tingimused.

III. Kokkuvõte

1. Peetri Kool on põhikooli ja koolieelset lasteasutust ühendav õppeasutus, kus on 41 õpilast, 31 last ja 14 õpetajat.
2. Haldusjärelevalve läbiviimisel keskenduti kahele valdkonnale – õppeasutuse juhtimisele eesmärgiga analüüsida, kas õppeasutuse juhtimine võimaldab igale lapsele/õpilasele tagada eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õpikeskkonna, ning õpetajate täienduskoolitustes osalemisele ja selle mõjule eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel.
3. Õppeasutuse juhtimisele ja pedagoogide täienduskoolituse olukorrale hinnangu andmiseks analüüsiti kooli dokumente ja hinnati nende mõju eakohase, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisele, vesteldi õppeasutuse töötajatega, õpilastega, vallavanema ja hoolekogu esimehega, tutvuti õppe- ja kasvukeskkonnaga, sh õppe- ja kasvatustegevustega, viidi läbi õpetajate rahuloluküsitlus, kontrolliti Eesti Hariduse Infosüsteemis kajastatud andmeid.
4. Õppeasutus tegutseb kolmandat õppeaastat, kuid dokumentide väljatöötamine on kulgenud viivitustega. Koolil puudub arengukava, kuna ei ole jõutud ühistele kokkulepetele õppeasutuse arengusuundade osas. Koolijuhi selgituste kohaselt ei ole tal olnud igapäevase koolielu korraldamise kõrval piisavalt aega õppeasutuse arengut puudutavate küsimustega tegeleda.
5. Koolis ei ole õppeaasta üldtööplaane koostatud, mille tõttu ei saa hinnata õppeasutuse arengu kavandamist lühemaks perioodiks, eesmärkide püstitamist ja saavutamist. Lasteaias on õppeaasta tegevuskava koostatud. Rühmade tegevuse planeerimine on muutunud eelnenud õppeaastatega võrreldes sisukamaks ja konkreetsemaks.
6. Õppeasutuse personali koosseis ei toeta tõhusalt iga lapse/õpilase arenguks vajaliku eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õpikeskkonna loomist. Kooli põhimääruse kohaselt kuulub õppeasutuse juhtkonna koosseisu ka lasteaia esindaja, kuid haldusjärelevalve käigus ei ilmnunud fakte, et juhtkond sellisel kujul ka tegelikult eksisteerib. Kooli juhtimise kõrval on direktoril jäänud tagaplaanile lasteaia juhtimine.

Juhtkonna koosseisu kuuluva huvijuhhi tööülesanded piirduvad peamiselt konkreetsete ürituste läbiviimisega koolis, kaasvastutust õppeasutuse arengu osas ei tuvastatud.

7. Igale lapsele/õpilasele eakohase, turvalise ja arendava õpikeskkonna loomist ei toeta asjaolu, et olemasoleva personali tööülesannete jaotus on töötajatele ebaselge: personaliga sõlmitud töölepingud ei kajasta kõiki töötajate kohustusi ja vastutust, õpetajate ühises ametijuhendis ei kajastu personaalsed tööülesanded.
8. Eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel on takistuseks nõutava kvalifikatsiooniga töötajate puudumine: hetkel ei vasta kahe õpetaja kvalifikatsioon haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud nõuetele. Direktoril on läbimata juhtimiskoolitus. Sotsiaalpedagoogi teenust õppeasutuses ei osutata.
Tugiteenuseid osutavate spetsialistide, nagu psühholoog, logopeed ja eripedagoog, kvalifikatsioon ei vasta samuti kehtivatele nõuetele. Eripedagoog ja logopeed on lõpetamas magistriõpinguid, mis annab koolijuhile edaspidi võimaluse jaotada tööülesanded töötajate kompetentsist lähtuvalt ning toetada sellega eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomist.
9. Õpingute alusdokumendid on kooli ja lasteaia õppekavad. Peetri Kooli õppekava kordab suuresti riiklikku õppekava, toomata välja kooli eripärast tulenevaid valikuid ning tegevusi õppekava rakendamiseks.
Õppekava ei sätesta, kuidas selgitatakse välja õpilaste individuaalsed õpivajadused ja hariduslikud erivajadused, kuidas tagatakse täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde, kuidas toetatakse andekate õpilaste arengut jne.
Lasteaia õppekava vajab täiendamist ja täpsustamist õppe sisu, lapse arengu eeldatavate tulemuste, lapse arengu hindamise, arengulise erivajadusega lapse toetamise osas.
Nimetatud aspektid on väga olulised eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel.
10. Kooli õppenõukogu on analüüsinud õppe- ja kasvatustegevuse tulemusi, kuid õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemisel jääb puudu konkreetsusest.
Õppenõukogu ei ole oma tegevuses lähtunud haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määrusest nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“: õppenõukogu on ületanud oma volitusi, otsused ei vasta haldusaktile esitatavatele nõuetele.

„Koolieelse lasteasutuse seaduses“ sätestatu kohaselt juhib direktor lasteasutuse tegevust koostöös pedagoogilise nõukoguga. Pedagoogilise nõukogu tegevust lasteaias ei korraldata; vajadusel kutsuvad õpetajad kokku koosoleku, kaasates ka direktori.
11. Hoolekogu tegevus on suunatud kooli arengu tagamisele ning õppe- ja kasvatustegevuseks paremate tingimuste loomisele.
12. Koolis ega lasteaias ei ole läbi viidud sisehindamist, mis on takistuseks eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel. Õppeasutuse kaugemate ja lähemate eesmärkide püstitamine ei saa olla tulemuslik, kui puudub teadmine selle kohta, mis on õppeasutuse tugevused ja parendamist vajavad valdkonnad. Sisehindamise puudumise tõttu ei saa kooli juht ega õpetajad olla kindlad, et on tehtud parimad otsused iga lapse ja õpilase arengu huvides, et õppeprotsessis lähtutakse iga lapse ja õpilase vajadustest ning võimetest, et on loodud eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.
13. Eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel on oluline, et õpitulemuste saavutamine oleks õpilasele jõukohane, mis saavutatakse õppe diferentseerimise ja kujundava hindamisega rakendamise. Õpitulemustest ilmneb, et mõningates õppeainetes ei rakendata kujundava hindamise põhimõtteid.

14. Õpilaste võimetest ja vajadustest lähtuva õppe korraldamisel esineb ebakonkreetsust, alates haridusliku erivajaduse mõiste tõlgendamisest, erivajaduse väljaselgitamisest ja tugimeetmete rakendamisest kuni tulemuslikkuse hindamiseni. Mitme tugimeetme rakendamiseks ei ole loodud vajalikke tingimusi: õpetajatel puudub ettevalmistus individuaalse õppekava rakendamiseks ja valdavalt ka HEV-õpilaste õpetamiseks, õpiabirühma tegevuses osalevatele õpilastele ei ole koostatud individuaalseid õppekavu, individuaalse arengu jälgimise kaardid on kasutusel alles esimest aastat, vanemate klasside õpilastele õpiabirühma tunde ei võimaldata.
15. Õpilaste arengu hindamiseks ja toetamiseks kasutatakse arenguveestlust, kuid õpetajate professionaalse arengu toetamiseks ei ole seda võimalust kasutatud. Lasteaias kasutatakse lapse arengu hindamiseks arengutabelit, -mappi ja -veestlust, lapse koolivalmidus kajastub koolivalmiduskaardil.
16. Andekate õpilaste toetamisel ja kooli huvitegevuse korraldamisel ei ole kool kasutanud kõiki olemasolevaid reserve (huvitegevuse võimaluste laiendamine, õpilaste ja kogukonna kaasamine).
17. Kooli väiksust arvestades peetakse füüsilist, vaimset ja sotsiaalset õpikeskkonda üldjoontes turvaliseks, kuid see hinnang ei põhine sisehindamise puudumisest tulenevalt objektiivsetel näitajatel, samuti erinevad siin laste ja täiskasvanute seisukohad. Õpilaste ja töötajate turvalisuse tagamiseks ei ole koolijuht kasutanud kõiki võimalusi. Õppeasutuses puudub hädaolukorra lahendamise plaan, mis on koolidele kohustuslik alates 1.09.2011. Kooli kodukorras kajastub vaid väike osa teguritest, mis võivad õpilaste turvalisust ohustada. Töötajate turvalisuse tagamisele on kodukorras vähe tähelepanu pööratud. Dokumendis ei kajastu õpilase käitumisele esitatavad nõudmised. Kodukorraga, sh turvalisust käsitlevate sätetega, ei ole õpilastel koolis võimalik tutvuda.
18. Õpetajad ei tee omavahel piisavalt koostööd, eriti on see märgatav lasteaias. Vähene koostöö ei toeta riikliku õppekava õpikäsituse põhimõtete rakendumist.
19. Õpetajate osalemine täienduskoolitustes ei toeta eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomist. Valdav osa õpetajatest ei ole läbinud koolitusi Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud mahus. Koolituste valik ei põhine sisehindamisel, määravaks on olnud materiaalsed tegurid. Lasteaias on õpetajatel võimaldatud läbida kvalifikatsioonikursused. Koolijuht ei ole võtnud kasutusele konkreetseid meetmeid pedagoogilisi kompetentse mitteomava õpetaja toetamiseks. Õppeasutuses ei toimu koolituskogemuste ja eesrindliku pedagoogilise praktika edasiandmist õpetajalt õpetajale, samuti ei hinnata koolituste mõju pedagoogi töö kvaliteedile.
20. Õppeasutuse materiaalne baas ei toeta tõhusalt eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomist. Kõige tagasihoidlikumad tingimused on lasteaias vanemas rühmas.
21. Eesti Hariduse Infosüsteemi täitmisel esineb olulisi puudusi õpilaste hariduslike erivajaduste, osutatavate tugiteenuste, tugispetsialistide ning õpetajate täienduskoolituste sissekannetes.

IV. Ettekirjutused õppeasutuse juhile

1. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 67 lg 1 ja „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9¹ lg 1 alusel koostada õppeasutuse järjepideva arengu tagamiseks õppeasutuse arengukava.

Tähtaeg: 30.04.2015

2. Viia lasteaia õppekava kooskõlla „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lõikes 4 ja haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 6 lõikes 3 sätestatuga.

Tähtaeg: 31.05.2015

3. Viia kooli kodukord kooskõlla „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 58 lõigetes 3, 4 ja 8 sätestatuga ning PGS-i § 69 lg 1 alusel tagada õpilastele võimalus tutvuda kooli kodukorraga paberil.

Tähtaeg: 1.03.2015

4. Viia 1. klassi õpilaste nädala õppekoormus kooskõlla „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 25 lõikes 2 sätestatuga.

Tähtaeg: 5.01.2015

5. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 70 lg 1 ning haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 lg 2 alusel koostada kõiki kooli tegevusvaldkondi kajastav üldtööplan.

Tähtaeg: 5.01.2015

6. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 74 lg 2 alusel kinnitada koolitöötajate koosseis.

Tähtaeg: 5.01.2015

7. Tagada kooli õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooni vastavus haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määrusega nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud nõuetele.

Tähtaeg: 1.09.2015

8. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 37 lg 2 alusel tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenus.

Tähtaeg: 1.09.2015

9. EHIS-esse sissekannete tegemisel lähtuda Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ paragrahvides 17, 18 ja 26 sätestatust.

Tähtaeg: 5.01.2015

10. Õppenõukogu tegevuses lähtuda „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 72 lõikes 2, haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 1 lõikes 2, paragrahvides 2, 3 ja 4, § 5 lõikes 1, § 5 lõikes 8 ning § 6 lõikes 1, haridus- ja teadusministri

25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 10 lõikes 1 sätestatust.

Tähtaeg: 01.03.2015

11. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldamisel lähtuda „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 48 lõikes 6 ja haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määruse nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ § 3 lõigetes 3, 5 ja 6 sätestatust.

Tähtaeg: 1.09.2015

12. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 78 ja „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 24² alusel viia koolis ja lasteaias läbi sisehindamine selgitamaks välja õppeasutuse tugevused ja parendusvaldkonnad.

Tähtaeg: 1.03.2015

13. Tagada õpetajate täienduskoolituses osalemine Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määruse nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 17 lõikes 2 sätestatud mahus.

Tähtaeg: 31.12.2015

14. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 45 lg 3 alusel korraldada kooli hädaolukorra lahendamise plaani väljatöötamine.

Tähtaeg: 31.05.2015

15. Rühmapäevikute täitmisel lähtuda haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 5 lõikes 2 sätestatust.

Tähtaeg: 5.01.2015

16. „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 21 lg 1 alusel juhtida lasteasutuse tegevust kooskõlas pedagoogilise nõukogu ja hoolekoguga.

Tähtaeg: 1.03.2015

V. Ettepanekud õppeasutuse juhile

1. Luua võimalused õppeasutuse personali koostöö laiendamiseks ja tihendamiseks, kuna senine koostöö ei toeta uuenenud riiklikus õppekavas sätestatud õpikäsituse põhimõtete rakendumist.
2. Muuta õpilastele tugimeetmete rakendamine operatiivsemaks ja paindlikumaks, kuna mitmete tugimeetmete rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitusi, vaid see on direktori või tema volitatud koolitöötaja pädevuses.
3. Lähtuda õpetajate täienduskoolituse korraldamisel sisehindamise tulemustest, kuna juhuslikult valitud koolitused ei toeta tõhusalt lastele ja õpilastele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomist.

4. Korraldada õpetajate koolitustel omandatud teadmiste ja parimate pedagoogiliste praktikate edasiandmine õppeasutuse kollektiivile, kuna hetkel on see reserv töötajate erialaseks enesetäiendamiseks kasutamata.
5. Rakendada koolis kujundava hindamise põhimõtteid, sest senine hindamispraktika ei toeta tõhusalt õpilase võimetest ja vajadustest lähtuva, positiivselt mõjuva õpikeskkonna loomist ning iga õpilase arengule püstitatud eesmärkide saavutamist.
6. Pöörata senisest enam tähelepanu andekate õpilaste arengu toetamisele III kooliastmes, kuna selle vanuseastme õpilaste aineolümpiaadidest osavõtt ja tulemused ei ole kõrvutatavad I-II kooliastme õpilaste poolt saavutatud tulemustega.
7. Täiendada ja täpsustada kooli kodukorda õpilaste ja koolitöötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise osas, kuna kehtiv kodukord ei kajasta kõiki turvalisust ohustada võivaid tegureid.
8. Täiendada huvitegevuse võimalusi toetamaks õppekava rakendamist, üld- ja valdkonnapädevuste saavutamist, kuna koolil ning kogukonnal on enam potentsiaali õpilaste arengu toetamiseks.
9. Hinnata kooli võimalusi tagada õpiabi pikapäevarühmas ka III kooliastme õpilastele, kuna vastavalt Eesti kvalifikatsiooniraamistikule töötab ja õpib põhikooli õpilane juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.
10. Täpsustada kooli ja lasteaia õppekavades haridusliku erivajadusega õpilase ja lapse arengu toetamise korraldus, kuna kehtivates õppekavades ei kajastu kõik tugiteenuste rakendamise korralduslikud aspektid.
11. Kaasata lasteaia laste arengu hindamisse muusika- ja liikumisõpetajad, kuna õppe- ja kasvatusgevuse valdkondade tulemuste osas suudavad valdkonna õpetajad anda lapse arengule adekvaatsema hinnangu.
12. Koostöös kooli pidajaga leida võimalused personali koosseisu optimeerimiseks, kuna praeguse personali koosseisuga ei ole õppeasutuse areng tagatud.
13. Töölepingute ja ametijuhenditega määrata kindlaks töötajate tööülesanded ja kohustused, kuna määramatus tööülesannete osas ei võimalda tagada igale lapsele/õpilasele eakohast, turvalist, positiivselt mõjuvat ja arendavat õppe- ja kasvukeskkonda.
14. Pöörata senisest enam tähelepanu kooli veebilehe haldamisele, kuna info kättesaadavus veebilehelt ei vasta huvigruppide ootustele.

VI. Ettepanekud kooli pidajale

1. Haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 1 lg 2 alusel hinnata direktori vastavust kvalifikatsiooninõuetele ja tema valmisolekut vastaval ametikohal töötada, kuna koolijuht ei ole täitnud kokkulepet läbida juhtimisalane täienduskoolitus.
2. Viia Peetri Kooli põhimäärus kooskõlla „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ ja „Koolieelse lasteasutuse seaduses“ sätestatuga, kuna seoses „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ uue redaktsiooni jõustumisega 1.09.2013 on muutunud õppenõukogu ülesanded ja õpetajate atesteerimine.

3. Jätkata kooli ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna kaasajastamist lähtuvalt riiklikes õppekavades esitatud nõuetest.

Riikliku järelevalve teostamisel osalenud ametnik

Anne Viljat
Järva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peainspektor